

Beszámoló a Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság 1969. évi munkájáról

Igazgatóságunk 1969. évi tevékenységének vizsgálatakor túlzás nélkül megállapítható, hogy ez az esztendő — eltekintve 1962—63-tól, a szervezet megalakulása időszakától — a legdinamikusabb volt. Egyrészt azért, mert az Igazgatóság megalakulása óta a megye múzeumi szervezete ez évben kapta meg a legmagasabb összegű közvetlen és közvetett anyagi támogatást, — melyet e célok érdekében maradéktalanul fel is használt, — másrészt nagyobb mérvű személyi fejlesztési elgondolásaink is megvalósulhattak. Végül erre az évre esett néhány olyan, korábban már szóba került, több évre terjedő munkát tervezetének kidolgozása, amelyek megvalósítása az 1970-től kezdődő egy évtized alatt történik majd meg (Keszthely—Fenekpuszta: rommező feltárása és bemutatása; Zirc: természettudományi múzeum megalakítása; a megye településtörténeti monográfiájának megírása, stb.).

Mindehhez csatlakozott a célratörő gazdálkodás: az anyagi erők tervszerű felhasználása és csoportosítása; az 1968-ban megkezdett, a népművelő munka keretébe illeszkedő önfinanszírozó ismeretterjesztő tevékenység kiszélesítése, és a megye egyes múzeumait érintő nagyszabású építkezés, modernizálás lebonyolítása is.

A Művelődésügyi Minisztérium Múzeumi Főosztálya által összesített „A múzeumok 1968. évi munkájának adatai” c. kimutatásgyűjtemény alapján reális alapokon felmérhettük a Veszprém megyei múzeumi szervezet helyzetét az ország más megyéinek múzeumi igazgatóságaihoz viszonyítva. A továbbiakban hasznos lesz néhány összehasonlító adat közlése és elemzése:

A vidéki múzeumi hálózatban Pest megye után Igazgatóságunk a második, az általa irányított múzeumok számát tekintve. A nem közvetlen irányításunk alatt álló múzeumok, kiállítóhelyek ideszámítása révén megállapítható, hogy Veszprém megyében található országosan a legtöbb múzeumi egység, számszerint 25. (A vidéki múzeumok 18,5%-a.)

Az Igazgatóság múzeumaiban tevékenykedő véglegesített múzeológusok létszámát tekintve, Baranya, Csongrád és Komárom megyékkel együtt Veszprém megye is az elsők között van 11 szakemberével (a másodállásban, mellékfoglalkozásban múzeumi munkát végzők itt nem szerepelnek). Hasonlóan az első öt múzeumi szervezet közé számítható a Veszprém megyei szervezet, a restaurátorok létszámát tekintve.

Az 1968. évi költségvetés nagyságrendjét tekintve Baranya után megyénk a második. Gyűjtőmunkára az országban csak a Fejér megyei szervezet fordított többet,

tudományos feldolgozásra a baranyaiak. A népművelés-ismeretterjesztés céljára fordított összegek tekintetében azonban Veszprém kimagaslóan az első helyen áll.

A gyűjtésre fordított munkaidő tekintetében 4., évi számszerű tárgy-gyarapodást vizsgálva (Fejér megye után) a 2., leltározás tekintetében ugyancsak 2., míg kartonozásban a 3. helyet foglalja el a Veszprém megyei szervezet, valamivel rosszabb a helyzet a restaurálás-konzerválás tekintetében (4—5. hely.) Figyelemreméltó ugyanakkor, hogy a 19 megye közül a tárgyi anyag mennyiségét tekintve Veszprém csak az 5. helyen áll, a 85 vidéki múzeum közül a veszprémi Bakonyi Múzeum ugyancsak az 5., míg a keszthelyi Balatoni Múzeum a 15. a gyűjtemények darabszáma alapján.

A múzeumi hálózat tudományos szakemberei által publikált dolgozatok számszerűsége tekintetében erős lemaradás észlelhető. Igazgatóságunk a 9—10. helyre szorult vissza, bár a saját kiadásában megjelentetett tudományos publikációk száma tekintetében ugyancsak az elsők között találjuk. Ennek magyarázata egyrészt a munkatársaink egyoldalúan erőteljes leterhelése az ismeretterjesztő munkában, másrészt az, a publikálások tekintetében kezdettől fogva követett szempont, hogy tudományos kiadványaink minden, a megye területének helytörténeti vonatkozású kérdésével foglalkozó külső kutató tanulmányait is közlik.

Országosan a Veszprém megyei múzeumi szervezet kiállításait kereste fel a legtöbb látogató. Helységenként vizsgálva, 1968-ban első helyen az egri múzeum áll 338 000 látogatóval, míg a 2—3. helyet a veszprémi és a tihanyi múzeumok foglalták el 209 000, illetve 208 000 látogatóval. A keszthelyi múzeum e tekintetben a 11. (A megyénkben levő múzeumokat kereste fel a vidéki múzeumlátogatók 22,4%-a.)

Összefoglalva a leszűrhető tapasztalatokat, megállapíthatjuk, hogy a megye adottságait tekintve szinte egyedülálló idegenforgalmi lehetőségek múzeumi vonalon történő kiaknázása továbbra is az elsőrendű hajtóerő múzeumi szervezetünk fejlesztésénél, anyagiak, létszám és szolgáltatások tekintetében egyaránt. Emögött azonban feltétlenül észre kell venni azt az — esetenként kevésbé látványos — tevékenységet, amely a gyűjtemények gyarapítása, alapvető tudományos kutatások elvégzése és szervezése (régészeti topográfia, Bakony-kutatás stb.) terén folyik s amelynek eredményei később lesznek lemérhetők.

Az adottságok és az elvégzendő feladatok egyeztetése továbbra is kötelez bennünket a hosszabb távlatú terve-

zésre s e tervek következetes megvalósítására. Az 1969-es év eredményei bizonyítják, hogy a reálisan megtervezett fejlesztés bázisa a múzeumi munkát irányító és támogató felsőbb szervek részéről adott.

I.

1. A Veszprém megyei Múzeumi Igazgatóság 1969. évi munkatervének a MTVB Művelődési Osztálya és a MM Múzeumi Főosztálya vezetőinek jelenlétében történt megtárgyalása csak 1970 március 13-án zajlott le. A megbeszélésen egyrészt a konkrét tervhez tett észrevételeket vitattuk meg: a Keszthely-fenekpusztai feltárások kérdését; a megyében hiányosan folyó néprajzi kutató-feldolgozó munka terv szerint történő végzését; korszerűen és hatékonyabban végzendő restaurátori munka feltételeinek biztosítását szorgalmazták a szakfelügyelők észrevételei alapján a Múzeumi Főosztály kiküldöttjei. Ugyanakkor szóba kerültek olyan, általánosságban is jelentős, elvi döntéseket megkívánó kérdések, mint az egyházi gyűjtemények helyzete, az új múzeumok, helytörténeti gyűjtemények, emlékmúzeumok létesítésének kérdései, múzeumi normatívák kialakításának módszere, vagyontársasági problémák stb. — Az értekezleten a múzeumi szervezet 1969. évi munkatervét elfogadták. A felvetett kérdések közül a fenekpusztai ásatások ügye 1969-ben döntő mértékben előbbrejutott, az emlékmúzeumok létesítésével kapcsolatos miniszteri utasítás kidolgozásában a megyei múzeumigazgató részt vett, ugyanígy a szomszédos szocialista országokba szerzett, az ottani vagyontársasági kérdéseket vizsgáló küldöttségek egyikének tagjaként 1969 szeptemberében Csehszlovákiában járt. A korszerű, központosított restaurátor műhely kialakításában az első lépéseket megtettük. Részben a megfelelő szakember hiánya miatt nem léptünk előbbre a megye néprajzi kutatásának szervezettebbé tétele ügyében, a Főosztály által szorgalmazott múzeumi normatívák kidolgozása is elmaradt.

2. Az Igazgatóság távlati fejlesztési tervében 1969-re előirányozott tennivalók megvalósítása így alakult:

Létszámfejlesztés tekintetében a tervezett egy fő természetrajzos múzeológus munkábaállításához 1969 szeptemberében a fedezetet megkaptuk, az állást be is töltöttük. — A tervezetten túl, részben akut problémáink megoldására (múzeumi népművelő, tihanyi múzeumvezető beállítás), részben a restaurálási kérdések személyi vonatkozásainak biztosítására is kaptunk további státuszokat. Így e tekintetben a terv célkitűzésein túl is tudtunk — a követelmények figyelembevételével — lépni.

A bakonybéli szabadtéri néprajzi múzeum, mint tervezett új létesítmény, kisebb munkálatok híján elkészült, a kiállítandó anyagot is begyűjtöttük. A villany- és vízvezeték bevezetése, a kiállítás megrendezése, tehát a múzeumi kiállítóhely működtetése 1970-re maradt. Az 1968-ról megoldatlan kérdésként áthúzódó Egry Emlékmúzeum ügye nem rendeződött el véglegesen,

mivel cserelakás vásárlása és a múzeum kiállítási anyagának összegyűjtése lekötötte erőnket 1969-ben s így a múzeum felújítása és megnyitása újabb halasztást szenvedett. A sümegi vármúzeummal kapcsolatban sem jutottunk el a kívánt célig — csupán a forgatókönyv és a költségvetés készült el — ehelyett azonban lehetőség nyílt a nagyvázsonyi vármúzeum elavult kiállításának felújítására. Anyagi fedezet híján a tihanyi szabadtéri néprajzi múzeum tervbevett bővítése is elmaradt.

A költségvetés fejlesztése a tervezett 4,1 millió forinttal szemben — a Bakonyi Múzeumban és másutt is végzett nagyszabású felújítások miatt — végeredményben a póthitelekkel együtt 4,6 millióra nőtt, nem számítva a múzeumi célokra közvetett módon biztosított további összegeket. A tervezett 833 000 Ft bevételi előiránnyal szemben a teljesítés 995 000 Ft lett. Gazdasági tekintetben tehát, akárcsak személyi vonatkozások terén, a távlati fejlesztési terv előirányzatait túlhaladtuk. Elmaradás a hálózati fejlesztésben tapasztalható ugyan, az elmúlt két évben felmerült objektív nehézségek azonban e téren arra figyelmeztetnek, hogy az eredeti célkitűzéseket ne kívánjuk mindenáron megvalósítani.

3. 1969 március 5—6-án tartottuk meg a Múzeumi Igazgatóság dolgozóinak a szakszervezeti bizottsággal közösen rendezett évi szokásos munkaértekezletét. Ezen az 1968. évi munkáról szóló beszámoló ismertetése után az 1969. évi terv megvalósításával kapcsolatban hangzottak el hozzászólások, amelyek elvi kérdéseket is érintettek, így pl. a helytörténeti gyűjtemények és a honismereti munka kérdéseit. Megállapodtunk abban, hogy a tudományos és segédtudományos munkatársak aktív részvételére épülő tanácskozásokat a jövőben gyakrabban megismételjük. Az értekezlet második napján a megyei szervezet felügyelete alá tartozó, de más főhatóság által irányított múzeumok (Ajka, Herend, Várpalota, Zirc) megjelent képviselőinek beszámolóit hallgattuk meg.

1969 őszén, a múzeumi hónap és az idegenforgalmi idény befejeztével, november 9-én tartott értekezletünkön elsősorban a népművelő-, és ismeretterjesztő tevékenység ezévi konkrét eredményeit, tapasztalatait tárgyaltuk meg a Bakonyi Múzeum újonnan épült könyvtártermében, amely ez alkalommal került „felavatásra.” (Eddig a népesebb értekezletek megtartására a múzeumban nem volt alkalmas helyünk.) Az értekezlet folyamán került sor a tudományos és ismeretterjesztő munka 1969. évi eredményeit elismerő jutalmak átadására. A kiosztott jutalom és a terjesztési járulék együttes összege túlhaladta a 100 000 Ft-ot. — Az értekezlet másnapján a múzeumi szervezet dolgozóit jutalomkirándulásra vittük, melynek során a megye múzeumait kerestük fel (Nagyvázsony, Tüskevár, Sümeg, Keszthely).

A múzeumi szervezet népművelő-ismeretterjesztő tevékenységének méltánylása tükröződött a Múzeumi Főosztály és a Közalkalmazottak Szakszervezet által alapított múzeumi nívódíjak odaítélésénél. Az első alkalommal díjazottak között 1969 októberében Éri István a fenti indokok alapján kapta a díj első fokozatát.

II.

Igazgatóságunk 1969. évi kiemelt tervfeladatainak végrehajtásában döntő szerepet játszott a rendelkezésre álló anyagi keretek felhasználása, így elsőknek az Igazgatóság gazdálkodását ismertettjük.

1. Mint azt korábban említettük, az Igazgatóság eredeti, 3 milliós költségvetése a póthitelekkel együtt 4,6 millió Ft-ra növekedett 1969-ben. Ebből a póthitelből csaknem 900 000 Ft volt a felújítási keret. Túlnyomó részét a Megyei Könyvtár kiköltözése után a Bakonyi Múzeum épületében felszabadult helyiségek céljainknak megfelelő átalakítására használtuk fel, mintegy 700 000 Ft-ot. Elkészült a galériás, modern könyvtár-tanácskozó terem, 6 db 1—2 személyes munkaszoba a tudományos dolgozók részére, önálló természettudományi részleg 2 iroda- és egyidejűleg raktárhelyisége, új iparművészeti raktár, az időszaki kiállítások célját szolgáló két terem egy harmadikkal is bővült.

Ezenkívül a Központi Restaurátor Műhely részére néhány alagsori helyiséget átalakítottunk. Az eddig fűtetlen, vagy rosszul fűthető munkahelyek központi étátszfűtést kaptak.

A Bakonyi Múzeumban egész éven át tartó építkezések igen sok nehézséget okoztak, a zavartalan munkafeltételeket, kiállításhelyeket, a raktárak és a könyvtár mozgatóját biztosítani csak valamennyi dolgozónk áldozatkész munkájával lehetett. Decemberben indult meg a három évre tervezett korszerűsítés második szakasza, melynek során a Múzeumi Igazgatóság további 6 irodája és modern fotólaboratóriuma készül el, korszerűsítjük a gondnoki lakást és a múzeum előcsarnokát s beépítjük a padlástér egy részét, raktárgondjaink enyhítése céljából.

A veszprémi múzeumban folyt nagyszabású építkezéseken kívül felújítottuk a tihanyi múzeumi igazgatói lakást, tataroztuk a sümegi múzeumot és megjavítottuk a keszthelyi múzeum tetőzetét.

Költségvetésünknek ugyancsak jelentős hányadát kellett új raktári- és irodai felszerelések beszerzésére fordítanunk. Modul vasszerkezetű állványokat szereztünk be a veszprémi, keszthelyi és pápai múzeumok raktárai számára, ugyancsak összerakható elemekből álló könyvtári polcozatot vásároltunk. Ez utóbbiak felhasználásával a Bakonyi Múzeum irodáit beépített szekrényekkel látuk el. Folytatódott a korábbi típusú raktári szekrények készítése is, ez évben főleg kartoték- és könyvesszekrényeket szereztünk be a három múzeum gyűjteményeinek elhelyezésére. Tihanyban négy kiállítási teremben üveg- és vasszerkezetű beépített tárlóban helyeztük el az állandó kiállítás anyagát.

A szervezet (amely 1969 január 1-től önálló bérgazdálkodást folytat) bérkerete — új tudományos, restauratori és teremőri állások szervezésére — évközben 49 000 Ft-tal nőtt. Ez lehetővé tette, hogy létszámunk az év folyamán 15 fővel (10%) gyarapodjék. Igazgatóságunkhoz került áthelyezéssel Hadnagy László (mint múzeumi népművelő csoportvezető), dr. Uzsoki András tu-

dományos főmunkatárs (a tihanyi múzeum mb. igazgatója), Balogh Márton segédmuzeológus (botanikus), Eckert Anikó és Takó János szerződéses segédrestaurátor, Szabó József asztalos. Véglegesítettük Nagy Józsefné preparátort és Rupert Klára segédrestaurátort. Négy új részfoglalkozású adattáros és a bakonybéli szabadtéri néprajzi múzeum gondnoka állt az év folyamán munkába. 1969 végén intézményünkben 29 főfoglalkozású, 40 időszaki főfoglalkozású és 77 állandó részfoglalkozású munkatárs, összesen 146 fő dolgozott. — Az év folyamán 19 dolgozónk részesült fizetésemelésben, az átlagbér 1995 Ft-ra emelkedett, ezzel az országos viszonylatban korábban mutatkozott elmaradásunkat behoztuk.

Jelentős összeget fordítottunk tudományos és ismeretterjesztő kiadványok megjelentetésére is. 1969 végén megjelent „A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei” 7., kizárólag természettudományi tanulmányokat tartalmazó terjedelmes kötete. Nyolcféle ismeretterjesztő kiadványt, összesen 50 000 példányban jelentettünk meg. Közülük a 8—10 éves terjesztés igényeit figyelembevéve a keszthelyi múzeum állandó kiállításának, a sümegi és badacsonyi irodalmi kiállításoknak és a balatonfüredi Jókai Emlékmúzeumnak 10—10 000 példányban adtuk ki a vezetőjét. Amerigo Tot tihanyi kiállítási katalógusát hasonló katalógusok között a legmagasabb, 6 000-es példányszámban jelentettük meg. Az ismeretterjesztő kiadványok visszatérítéssel rendszerben történő finanszírozása azzal az általunk sem várt eredménnyel végződött, hogy az 1969. évben e célra kiadott összegek 40%-a még ugyanabban az évben befolyt. Így a többéves kiadványkészletek fokozatos értékesítése évről-évre megteremti az újabbak megjelentetéséhez szükséges fedezetet.

Ide tartozik a műtárgymásolatok és képeslevelezőlapok előállítására biztosított 300 000 Ft-os forgóalap felhasználása is. 1969-ben 66 000 db képeslevelezőlapot készítettünk, ékszmásolatok eladásából 405 000 Ft-os forgalmat bonyolítottunk le. Bevételeink az előírt összeggel szemben 300 000 Ft-tal voltak magasabbak.

A fenti költségvetési gazdálkodásunkon keresztülfutó összegeken kívül múzeumi célra fordítottuk az alábbi, általunk csak bonyolított hiteleket: cserelakás biztosítása az Egry Emlékmúzeum épületében lakók kiköltöztetéséhez 300 000 Ft; a nagyvásonyi Vármúzeum kiállításának és a sümegi Vár kiállítási forgatókönyvének elkészíttetésére 120 000 Ft; a városi kerámia-kiállításához a Herendi Porcelángyártól érkezett támogatás 30 000 Ft; Egry József alkotásainak megvásárlására 350 000 Ft; a központi fotólaboratórium számára beruházási keretből vásárolt Hasselblad-típusú fényképezőgép és tartozékai vásárlására 80 000 Ft; TUKUFA támogatás 20 000 Ft; az MMN Adattárának leletmentésre és kisebb ásatásokra átutalt összege 35 000 Ft; összesen 935 000 Ft. Ehhez csatlakozik még az Országos Műemléki Felügyelőség által a bakonybéli Szabadtéri Néprajzi Múzeum felújítására 1969-ben ráfordított kb. 500 000 Ft-os kerete s a Megyei Tanács által ugyanide víz- és villanyhálózat bevezetésére biztosított 80 000 Ft-os összege. E számokat összegezve megállapíthatjuk, hogy 1969-ben

a Veszprém megyei Múzeumi Igazgatóság céljaira államunk több mint 6 millió Ft-ot fordított.

A sokrétű és megértő támogatásért ezúton is köszönetünket fejezzük ki valamennyi illetékes szervnek. Azt a többletmunkát, amelyet az Igazgatóság Gazdasági Hivatalának dolgozói változatlan létszámmal az évi gazdálkodásunk zavartalan lebonyolításáért elvégeztek, részben jutalmazások, béremelések révén honoráltuk. Dr. Bárdossy Lászlóné gazdasági igazgató eddigi munkássága elismerésül 1969 augusztus 20-án „Szocialista Kultúráért” kitüntetésben részesült.

2. A kiemelt feladatok között szerepel évek óta a revízió befejezése. Formailag ez a munka már befejezettnek vehető, végleges lezárását azonban évről-évre elhalasztjuk. Ennek oka: meggyőződésünk, hogy csak a korszerű, áttekinthető raktárakban, korszerű nyilvántartási módszerek alkalmazásával lehet gyűjteményeinket őrizni, állaguk megóvásán dolgozni. Mindhárom múzeumunk országosan is a legrosszabb raktárkörülmények között van. Ezért a korszerű raktári berendezés alkalmazását, kiépítését (amely a gyűjtemények kényszerű és többszöri átrakásával jár) fontosabbnak ítéljük meg a formális revíziós jegyzőkönyvek elkészítésénél.

3. A Régészeti Topográfia 3. kötetének kéziratát a szerzők 1969 elején a lektori vélemények figyelembevételével kijavították, a végleges formában nyomdába adták. A 4. kötet kézírata 1969 elején ugyancsak elkészült s az év végéig ennél is megtörtént a korrekció. A nyomdába adás 1970 elején történik meg.

4. 1969 folyamán — az előzetes tervek szerint — megkezdtük a Igazgatóság korszerű, felszerelésben és létszámban is az igényeket kielégítő Központi Műhelyének kialakítását. Ézsias István restaurátor kapott megbízást a műhely vezetői feladatának ellátására. Évközben a korábbi két fős veszprémi műhelyt 3 segédrestaurátor és 1 asztalos alkalmazásával fejlesztettük. Igyekezünk a korszerű munkahelyek kialakítását is elvégezni. A Műhely, amely a restauratori-konzervatori munkán kívül a múzeumok üzemeltetéséhez szükséges szakmunkásgárdát (asztalos, villanszerelő, kiállításrendezőgrafikus, fényképész stb.) is magába kell, hogy foglalja, teljes apparátusát és felszerelését 1970—71 folyamán fogja megkapni.

5. 1969. évi munkatervünk összeállításakor már ismeretes volt, hogy a múzeumi népművelés speciális munkakörének ellátására — korábbi tevékenysége alapján — alkalmas munkatárssal gyarapszik a múzeumi szervezet. Hadnagy László egyéves munkájának mérlege egyrészt azt mutatja, hogy ez a tevékenység milyen széleskörű bázist teremthet a múzeumok, mint a honismereti és helytörténeti munkák „otthonai” körül. Másrészt azonban jelzi azt is, hogy az eddigi szervezetlen, ad hoc ténykedés összehangolása és irányítása nem méretezhető egyedül egy munkatársra, szükséges lesz rövidesen — a szomszédos szocialista államokban számos helyen működő és nagylétszámú népművelési osztályok mintájára — a megnövekvő feladatokhoz újabb segítőtársakat beállítani.

Múzeumi népművelőnk elsősorban nem a múzeumok közvetlen ismeretterjesztési tevékenységét (kiállítások

rendezése, kiadányok szerkesztése, előadások szervezése stb.) segítette, mivel nem is itt volt rá a legnagyobb szükség. A gazdátlan, illetőleg sok oldalról, de sehonnan sem jelentőségéhez mérten támogatott, vagy kezdeményezett honismereti és helytörténeti tevékenységet koordinálta, az abban résztvevők számát szervezése eredményeként jelentősen megnövelte, munkájukat megfelelő irányba terelte. Ugrásszerűen megnőtt és minőségében javult országos és helyi kezdeményezésű pályamunkák száma, a honismereti találkozók, tanfolyamok határfoka, kiterjedt a múzeumi adattárainkat, gyűjteményeinket forrásként felhasználó önkéntes kutatók „kiszolgálása”. Egy szóval egy eredményes centralizáló munka megindulása a honismeret-helytörténet terén: működésének mérlege ebben summázható.

Munkatársunk emellett a Bakonyi Múzeumban muzeológus munkakört is ellátott, amint az a beszámoló idevonatkozó részeinél kitűnik.

6. A kiemelt feladatok között szereplő felújítási és fejlesztési tevékenységről fentebb már ismertetést adtunk. Itt ismételtén csak annyit említünk meg, hogy még mindig megoldatlan a sümegi és nagyvázsonyi vármúzeumok kezelésbevétele. Az Idegenforgalmi Hivatal tevékenységének profilváltozása ezt a kérdést a megye gondozatlan rom-műemlékei fenntartásának problémái miatt is egyre inkább a sürgősen megoldandó feladatok közé sorolja. A Múzeumi Igazgatóság koncepciója erre vonatkozóan változatlan, megvalósításának elsősorban nem szervezeti intézkedés, hanem anyagi fedezet biztosítása az előfeltétele.

7. Eredeti munkatervünkben nem szerepelt, csak a tervtervezésen merült fel mint igény, két hosszútávú jelentős munka programjának elkészítése.

Dr. Sági Károly múzeumigazgató kezdeményezésére Keszthely város tanácsa 1969 október 28-ra széleskörű megbeszélést hívott össze, melyen a Keszthely-félpusztai római város maradványainak teljes feltárását és bemutatását vitattuk meg. A pozitív jellegű hozzászólások alapján a Balatoni Múzeum részletes tervet dolgozott ki, amelyet Igazgatóságunk valamennyi illetékes szervhez eljuttatott. A 10 évre szóló munkaterv a feltárások költségét összesen 3 millió (évi 300 000 Ft), a helyreállítását kb 9 millió Ft-ra becsülte.

A Művelődési Minisztérium a kérdésben mérvadó régészek véleményének meghallgatása után 1970-től TUKUFA kerete terhére a feltárás elvégzéséhez szükséges évi 300 000 Ft-ot biztosította. Így a kutatás munkájának megszervezése 1969 utolsó hónapjaiban meg is indulhatott.

Egyelőre bizonytalannak látszik az új műemléki állagmegóvási feladatnak az OMF munkatervébe való beillesztése kapacitás és pénzügyi keret tekintetében egyaránt. A folyamatos munka természetszerűleg a 4. és 5. ötéves terv során a megyei múzeumi hálózat egy újabb egységének létrehozásával is jár majd.

Ugyancsak 1969 októberében készült el a zirci természettudományi múzeum létesítésének tervezete is dr. Papp Jenő tudományos főmunkatárs munkájaként. Ezt a tervet ugyancsak eljuttattuk az illetékesekhez megvitatás és támogatás biztosítása céljából. A Bakonyinak,

mint természettudományi kutatásunk fő tárgyának s egyre növekvő jelentőségű idegenforgalmi körzetnek központjában létesülő, tudományos és ismeretterjesztő munkát egyidejűleg végző önálló múzeum gondolatával valamennyi illetékes szerv egyetértett. A megvalósulás feltételeinek biztosításában elsőrendű fontosságú a volt apáti lakosztályban működő óvoda kitelepítése s a megüresedő helyiségek múzeumi célra történő átadása. A tervek szerint 1972—73-ra ez megtörténik.

III.

Bakonyi Múzeum, Veszprém

TUDOMÁNYOS KUTATÁS, GYŰJTEMÉNYGYARAPÍTÁS

a) Régészet:

Folytatódott a Balatonakali-Ságpusztán 1967—68-ban végzett ásátás. Ez évben a templomszentélytől K-re és É-ra eső, a kerítőfalhoz csatlakozó lakóépületek feltárása volt a feladat. A kutatás során tisztázódtak az itt állott római villa részletei (terrazzo padlóreszletek, hypocaustum maradványai stb.), valamint a villa falainak részleges felhasználásával, de arra ráépített középkori lakóépületek alaprajzai. Idő hiányában már nem kerülhetett sor a 71-es út É-i oldalán mutatkozó felszíni nyomok alapján az ottani épület feltárására, csakúgy, mint a ságpusztaiak XIX. századi, a templomromtól É-ra eső temetőjében várható épületmaradványok átvizsgálására. Az ásátást Palágyi Sylvia vezette, az Igazgatóság ásátási brigádjának közreműködésével, az Országos Műemléki Felügyelőség által biztosított támogatás terhére.

Ugyancsak az ásátási brigád munkájaként, Dax Margit muzeológusnak a Bakonyi Múzeum gyűjtőterületén népvándorlás- és honfoglaláskori lelőhelyek felkutatására, hitelesítésére irányuló többéves kutatási programja alapján került sor Gicen egy évvel ezelőtt előkerült honfoglaláskori leletegyüttes hitelesítő ásátására. A község homokbányájának — mint állítólagos lelőhelynek — tüzetes átvizsgálása eredményt nem hozott.

A régészeti topográfia kutatómunkái között szerepelt Kemenesszentpéteren egy római-kori halomsír feltárása. A hamvasztásos sír feltárását Palágyi Sylvia irányította, ugyanitt az őskori lelőhely szondázását Torma István végezte el. A topográfia programjához tartozott még a Bakonyszűcs-Százhalom nagykiterjedésű és az irodalomban jólismert későbronzkori halomsírmezőjének megkutatása. A 226 halomból egy került teljes feltárásra. Az ásátást Patek Erzsébet irányította. Mindkét munkahelyen az ásátási brigád dolgozott.

A két jelentős római-kori leletmentés miatt a Bakonyi Múzeum egyéb, programszerű ásátását elhalasztottuk (Ugod-Dióspusztá, Nagyvázsóny, Csetény). 1969 őszén Tüskeváron a TSz major területén, eddig is ismert római temetőben mélyszántáskor kőszarkofágra bukkantak. A leletmentés során egy női és egy gyermeksírral került elő a szarkofágból, arany és csontékszer kíséretében. A szarkofágot kiemelése után a tüskevári Helytörténeti Múze-

umban helyeztük el. Paloznokon hálalpozás közben, eddig nem ismert lelőhelyen bukkantak egy díszesen faragott szarkofágra, benne egy női csontvázra, mellékletekkel. A szarkofágot kiemeltük és a tihanyi Múzeum lapidáriumába szállítottuk. Mindkét leletmentést Palágyi Sylvia végezte.

Leletbejelentések kivizsgálása révén (Dax Margit munkája) a Bakonyi Múzeum gyűjteménye Nyírad-Templomsűrű területéről egy római és több középkori kőfaragvánnyal, Bakonyszűcsről pedig egy ép őskori idollal gyarapodott. A földrajzi névgyűjtés kapcsán Pula határában felmerült adat alapján sikerült megtalálni a középkori Tálod falu kisméretű templomának maradványait a középkori faluhellyel átellenes erdővel borított domboldalon. Helyi gyűjtőknél kintlévő, értékes régészeti anyagot gyűjtött be Takácsi, Csót, Bakonybél községből Hadnagy László.

Uzsoki András 1969 szeptemberében Győrött végzett ásátást a székesegyház körül. Csupakon őskori lelőhelyen végzett helyszínelést, Tihanyban megkezdte a fél-sziget részletes régészeti terepbejárását.

b) Néprajz:

A Bakonyi Múzeum néprajzosának Irakba történt kiküldetése miatt a gyűjtemény gyarapításával esetenként tudtunk csak foglalkozni. Mint arról már korábban említést tettünk, a bakonybéli Szabadtéri Néprajzi Múzeum kiállítási anyagának begyűjtése jelentette a legnagyobb feladatot, melyet külső munkatársként Balassa M. Iván végzett el. A faluban többszáz, berendezést, a gazdasági élet és a jellegzetes helyi kismesterség, a faszerszámkésztés tárgykörébe tartozó tárgyat gyűjtött be. A tárgyak a Bakonyi Múzeum gyűjteményében kerültek beletárolásra, elhelyezésük Bakonybélben meg is történt a múzeum helyiségeiben.

Ezenkívül Hadnagy László csoportvezető begyűjtötte Schmidt János idős veszprémi kovácsmester megszüntetett kovácsműhelyének teljes anyagát. A műhely 388 db-ból álló szerszám- és felszerelésekészletét a távolabbi tervek szerint Nagyvázsónyban fogjuk bemutatni. Ugyancsak Hadnagy László foglalkozott az 1969. évi Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtőpályázat megyebeli résztvevőinek patronálásával. Tevékenysége nyomán ez évben kb. 60 pályázat, köztük értékes néprajzi vonatkozásúak is, futott be a múzeumba. Ezeket a múzeum néprajzi adat-tárában helyeztük el.

c) Iparművészet:

Az 1969 nyarán megnyílt „Városlódi keménycserép” c. kiállításunk anyagának bővítése érdekében Pesovár János adattárosunk végzett Városlód, Herend, Kislód, Márkó falvakban alapos gyűjtő-, felderítő munkát. Tevékenysége nyomán 128 kerámiatárggyal, a zömében városlódi kerámia mellett néhány herendi porcelánnal, üveghutai készítménnyel, pipával gyarapodott az iparművészeti gyűjtemény. Meghatározásukkal és nyilván-tartásba vételükkel Molnár László külső munkatársunk és É. Takács Margit foglalkozott.

d) *Képzőművészet:*

Mint arról előző évi jelentésünkben már beszámoltunk a Művelődésügyi Minisztérium Kulturális Alapjából 300 000 Ft-ot kaptunk a létesülő badacsonyi Egry József-Emlékmúzeum kiállításához szükséges műtárgyak megvásárlására. A Bakonyi Múzeum képzőművészeti gyűjteményébe 1969-ben 27 mű került. Ebből 17 Egry-alkotás, 1 db Páztay Pál készítette Egry-émlékplakett, továbbá 9 db korai Csikász Imre grafika, melyekre Mészáros Gyula szekszárdi múzeumigazgató volt szíves figyelmünket felhívni. A képzőművészeti szerzeményezést — főleg az Egry-alkotások megszerzését — igen alapos gyűjtőmunka előzte meg, kb. 80 alkotással kapcsolatban 30 gyűjtővel tárgyaltunk. A szerzeményezést É. Takács Margit muzeológus végezte. A Kulturális Alap hitelkeretét az év végéig kimerítettük, néhány értékes, vételre felajánlott Egry-művet a póthitelkérelmünk elutasítása miatt sajnos nem tudtunk már megvásárolni.

Amerigo Tot szobrászművész tihanyi kiállítása alkalomból Igazgatóságunknak ajándékozta az „Őfelsége a kilowatt” c. alkotását.

a) *Természettudomány:*

Papp Jenő a Bakonyban tíz alkalommal, 26 napon át végzett állattani gyűjtést (Pápasalamon, Eplény, Balatoncsicsó, Vállus, Iharkút, Szápár, Tés, Várpalota, Bakonyháza határában). Balogh Márton botanikus, aki szerződéssel szeptember 1. — december 31. között dolgozott a Bakonyi Múzeumban, három napos gyűjtőúton vett részt. Ezenkívül foglalkozott természetvédelmi kérdésekkel: az öcsi Nagytó, a fenyőfői ősfenyves és egy alsóőrsi exotakert védelme ügyében járt el.

„A Bakony természeti képe” c. gyűjtőprogram keretében működő külső munkatársaink jelentős mértékben gyarapították a természettudományi gyűjtemény szekrénykataszteri nyilvántartásba vett anyagát. Megvásároltuk a fiatalon elhunyt Tallós Pál botanikus gyűjteményét is.

f) *Helytörténet:*

Berta István legújabbkoros történész és a munkájában őt segítő muzeológusok, adattárosok és külső munkatársak az év folyamán egyrészt a felszabadulási kiállítás-hoz végeztek tárgy- és dokumentációs anyaggyűjtést. Foglalkozott ezenkívül a Veszprém város rekonstrukciós munkálatai során szanálásra került épületek tartozékainak begyűjtésével, a bontásra kerülő épületek fotódokumentációjának elkészítésével, végül a csóti hadifogolytáborra vonatkozó emlékek és adatok felgyűjtésével is.

A gyűjtött anyag jórésze az adattárba, kisebb része (kb. 45 tárgy) a legújabbkori tárgyi gyűjteménybe került.

g) *Ipartörténet:*

A tevékenységében egyre erősödő, létszámban is gyarapodó munkacsoportot Nagybakay Péter irányította. A céhtörténeti gyűjtemény nem gyarapodott számottevően, ellenben Pesovár János az eddig a néprajzi

tárgy-gyűjteményben őrzött, meglehetősen rendezetlen céhes iratanyagot helységenként és céhenként rendezte, meghatározta és részletes adatfeltüntetéssel az ipartörténeti dokumentációs gyűjtemény leltárkönyvbe vezette át. E tevékenysége révén megállapította, hogy dokumentum- és tárgyi anyag tanúsága szerint a történeti Veszprém megyében eddig 139 cég működéséről van konkrét tudomásunk. A rendszerezés befejeztével kerül sor az anyag teljes feldolgozására.

¶ Nagybakay Péter az év folyamán több napon át a Balatoni Múzeumban és a múzeum gyűjtőterületén végzett céhtörténeti kutatásokat.

Nagy László — a Bakonyi Múzeum egykori munkatársa és volt igazgatója — ez évtől kezdve tevékenyen bekapcsolódott céhtörténeti kutatásainkba. Ennek során a veszprémi mibakcég és tagjainak működésére, életviszonyaira vonatkozóan végzett alapos levéltári kutatást, melynek cédluait (534 tételben) a múzeum adattárába leadta. Megkezdte a veszprémi magyar vargák, szűcsök és csizmadiákra vonatkozó levéltári anyag gyűjtését is.

Új munkatársunkként — társadalmi munkában — Wöller István 1969 áprilisában hozzákezdett a megye malomtörténeti anyagának gyűjtéséhez. Ennek során az év folyamán 129 malom helyszíni vizsgálatát, lefényképezését végezte (354 felvétel), továbbá 12 malomra vonatkozó irat-, térkép- és más dokumentumanyagot gyűjtött be. Hozzálátott a megyei levéltárban a XIX. századra vonatkozó adatok kigyűjtéséhez és a szakirodalom tanulmányozásához. Mindezen munkákra az év folyamán kb. 7—800 munkaórát fordított.

Hasonló módon — társadalmi munkában — végezte Nagy István külső munkatársunk immár szervezeten a Bakonyi Múzeum ipartörténeti kutatásaihoz kapcsolódva a megye vendéglátóiparának dokumentumaira, tárgyi emlékeire vonatkozó gyűjtését, rendszerezését.

h) *Adattár:*

A szakosított adattárak jónéhányában a múzeumi törzanyag számbavétele már megtörtént (régészeti, műemléki, helytörténeti, természettudományi adattár, fotónegatív- és kliséár). Ezeknél már csak az évi rendszeres gyarapodásnyilvántartása folyik, globálisan kb. 6700 db. Más szakcsoportnál (néprajz-ipartörténet, legújabbkor) a törzanyag rendszerezése és nyilvántartásbavétele párhuzamosan folyik az új anyagéval. Ezen adattárak gyarapodása, illetőleg nyilvántartásbavétele kb. 8500 db-ot eredményezett. Az ugyancsak újonnan felfektetett cég- és ipartörténeti dokumentációs gyűjteménybe fentiekén kívül 1046 db eredeti iratot vezettek be, míg a céhbibliográfiai adattárban 659 tétel került regisztrálásra.

i) *Könyvtár:*

Azáltal, hogy 1969 szeptemberétől a Bakonyi Múzeum könyvtárát korszerű, raktározási és olvasótermi használatához is a legalkalmasabb teremben helyezhettük el, megindulhatott a könyvtár régóta esedékes újjárendezése revíziója stb. Ezeket a feladatokat, a szerzeményezéssel,

3. TUDOMÁNYOS MUNKA

a külföldi cserék lebonyolításával együtt Veiland Annamária látta el, segítségére 1969 augusztusától kisegítőként Mészáros László nyugdíjast is alkalmaztuk.

A könyvtár gyarapodása a megszokott mértékűnél nagyobb volt (vásárlások a püspöki könyvtárból). 23 ország 257 tudományos intézményével, múzeumával állunk cserekapcsolatban. A gyarapodás — tekintettel arra, hogy kiadványaink zöme (évkönyvek) csak az év végére került ki a nyomdából — ideiglenesen visszaesett.

2. NYILVÁNTARTÁS, RAKTÁROZÁS

Az év folyamán a Bakonyi Múzeum tárgyi gyűjteményeibe csupán 1534 egyedileg számbavehető tárgyat leltározunk be, amellett a szekrénykataszteri nyilvántartásban szereplő anyag 8 400-zal gyarapodott. Miután a céhes iratokat a néprajzi leltárkönyvből kiveztük, ez 2 669 db, eddig tárgyként nyilvántartott irattal csökkentette a gyűjteményt, így gyűjteményünk 117 930 tárgyat, 68 400 szekrénykataszteri darabot tartalmaz. A leltározottság — eltekintve a restaurálatlan régészeti anyagtól — naprakész.

Adattáraink gyarapodásáról fentebb már számot adtunk. Ezen szakcsoportok összesített adatai alapján az 1969. évi nyilvántartási munka eredményeként 15 184 db gyarapodást mutathatunk ki, az adattárak összesen 74 737 db-ot számlálnak. Megfelelő ütemű volt a fotónegatívgyűjtemény gyarapodása, illetőleg nyilvántartásbavétele is (1827 új negatív).

Ugyancsak folyamatos a kartonozás munkája is, 1969-ben 2 948 új karton készült el. Az iparművészeti anyagnál a fegyvergyűjtemény revíziózáásával egyidejűleg készültek a kartonok, a gyűjteményt egyidejűleg konzerváltuk és megfelelő szekrényekben helyeztük el. Revíziózott és megfelelő elhelyezést nyert a múzeum iparművészeti és néprajzi textilanyaga is.

A Bakonyi Múzeumban történt építkezések eredményeként sikerült a volt első emeleti irodahelyiségben az iparművészeti gyűjtemény textil-, kerámia, üveg- és ötvösanyagát megfelelő és áttekinthető szekrényekben elhelyezni. Ezáltal felszabadult a második emeleti, végeredményben vegyes raktár jórésze, mivel e költöztetéssel egyidejűleg az alagsori néprajzi raktárba tudtuk leszállítani a még fent őrzött népi kerámia anyagot is. Az év folyamán nagymennyiségű vas állványanyagot vásároltunk, melyeket a Központi Műhely és az ásatási brigád dolgozóinak közreműködésével állítottunk össze és láttuk el fapalcokkal. Ezáltal megteremtettük az előfeltételeit értékes műtárgyaink jórészen korszerű és áttekinthető tárolásához. Munkánk azonban még éveken át fog folytatódni.

A megfelelő bútorzat, állványzat folyamatos beszerzése mellett hátravan még a padlástéri raktár kiépítése és valamennyi raktárunk temperált fűtésének megoldása is. Múzeumunk tudományos és kisegítő munkatársai 1969-ben idejük igen jelentős részét fordították a raktárak, könyvtár és irodák költöztetésével kapcsolatos, néha igen fáradságos fizikai munkára. Önzetlen munkájuk nélkül ez a jelentős anyagmozgatás nem lett volna megoldható.

a) Kollektív munkák:

1969 márciusáig elkészült a Régészeti Topográfia IV. kötetének kéziratja. E munkára a Bakonyi Múzeum három munkatársa 2—3 hónapot fordított (Dax Margit, Éri István, Palágyi Sylvia).

A természettudományi kutatásban résztvevők munkaközösségét Papp Jenő, az ipartörténeti — főleg céhtörténeti — jellegű munkákat Nagybakay Péter irányította.

b) Egyéni tudományos munka:

Éri István: szerkesztette a Közlemények 9. kötetét, melynek nyomdakész kéziratát 1969 őszén adtuk a nyomdába. A Corvina Könyvkiadó részére megkezdte a Veszprémi Vár c. kis műemléki monográfia szövegének megírását, képjegyzékének összeállítását. Megjelent a Nagyvázsöny c. műemléki füzetének második kiadása, a Régészeti Topográfia általa szerkesztett II. kötete. Folytatta a településtörténeti és a megye üveghutáinak működésére vonatkozó kutatásait.

Papp Jenő: elvégezte a Közlemények 7. kötetének szerkesztésével járó tördelési és korrektúrázási munkákat, a kötet az év végén megjelent. Megírta a bakonyi természettudományi kutatás 1968. évi tevékenységéről szóló beszámolóját. „A first outline of the Braconid Fauna of Mongolia (Első alapvetés Mongólia brakonida faunájáról)” címmel angolnyelvű cikket írt, melyet előadott a leningrádi Zoológiai Intézet által rendezett 1969 novemberében tartott szimpóziumon. Tudományos előadást tartott az Állattani Szakosztályban „A Bakony természeti képe és a zoológiai kutatások” címmel, előadásának szövegét az Állattani Közlemények részére közlés céljából leadta.

Publikálásra előkészítette és meghatározta Kaszab Zoltán 1965. évi mongóliai gyűjtésének brakonida anyagát.

Uzsoki András: korábban elkészült tanulmányai közül kettő az Arrabona 1969. évi kötetében, négy különböző folyóiratokban jelent meg. Kéziratban elkészült további három régészeti, egy néprajzi, egy-egy nyelvészeti, illetve muzeológiai vonatkozású cikke.

É. Takács Margit: az 1968. évi veszprémi őszi tárlatról kiállítás-kritikája jelent meg a Művészet 1969. év 6. számában. Összeállította és részben megírta a tihanyi Amerigo Tot kiállítás, illetőleg az 1969. évi Őszi Tárlat katalógusát. Pótlólagos adatgyűjtést végzett az Egrý-breviáriumhoz, továbbá megkezdte az 1970-ben megrendezésre kerülő „Képzőművészet Veszprém megyében 1945—1970” c. kiállításához az anyaggyűjtést.

Dax Margit: közreműködött a régészeti topográfia IV. kötetének kéziratának, mutatóinak elkészítésében. Összeállította az 1969. évi ásatási dokumentációkat. Megkezdte a cserépbográfcok előfordulási helyeinek kataszterezését.

Palágyi Sylvia: résztvett a régészeti topográfiával kapcsolatos munkálatokban, elkészítette ásatási dokumentációit. Folytatta a doktori disszertációjához szük-

séges kutatásait, azonban az év utolsó hónapjaiban munkája abbamaradt, mivel hozamosabb időre szanatóriumba került.

Berta István: megírta „Egy pápai mesterember életútja (Budai József pápai ácsmester emlékkönyve)” c. tanulmányát a Közlemények 9. kötete részére. Előkészítette a „Veszprém megye 100 éve” c. kiállítás második részének forgatókönyvét, ezzel kapcsolatban és a Kivándorlás Veszprém megyéből c. témájához kutatásokat végzett levéltárakban.

Nagybákay Péter: résztvett és németnyelvű előadást tartott a magyar népi kerámiáknak a Nemzeti Galériában történt kiállítása kapcsán rendezett tudományos konzultáción a dunántúli zöld ólomázas céhkorsókkal és a fazekas céhjelvényekkel kapcsolatban. Folytatta kutatásait készülöben levő „Veszprémi és Veszprém megyei céhzászlók és egyéb céhjelvények” c. tanulmányához. Résztvett a Veszprém megyei céhek bibliográfiájának összeállításában, továbbá a Közlemények 8—9. kötetének technikai szerkesztésében. — Heraldikai vonatkozású cikkei alapján a berlini „Herold” heraldikai, genealógiai és más rokontudományokkal foglalkozó társaság 1969. december 16-án felvette tagjai közé.

Hadnagy László: megkezdte a „Veszprém megye földrajzi nevei” c. többéves gyűjtőprogram irányító és szervező munkáját. Adatgyűjtést végzett az általa begyűjtött veszprémi kovácsműhely anyagának publikálásához. Lektorálta a különböző pályázatokra beérkezett munkákat (Berta Istvánnal és Papp Jenővel közösen).

Balogh Márton: korábban megkezdett feldolgozó munkáját folytatta, egy cikke megjelent, kettőt nyomdába adott, a negyedik megírását, továbbá doktori disszertációja kéziratának részbeni összeállítását végezte el.

Fentieken kívül Molnár László a városi kerámia-gyár gyár történetével, Nagy László a veszprémi tobakcéh és Bartócz József a veszprémi csutoráscéh történetét, működését ismertető tanulmányaikon dolgoztak, mint a Bakonyi Múzeum külső munkatársai.

c) *Tanulmányutak, továbbképzés:*

Éri István a Múzeumi Főosztály megbízásából 1969 szeptemberében tíznapos tanulmányutat tett Csehszlovákiában, ahol a múzeumok raktározási és biztonsági berendezéseit tanulmányozta. Papp Jenő a MTA kiküldetésében résztvett a leningrádi Zoológiai Intézet „Mongólia rovar- és atkafaunájának kutatása” címmel megrendezett szimpóziumán. Törő László az egész esztendő Irakban töltötte a Kulturális Kapcsolatok Intézetének ösztöndíjasaként.

A tudományos munkatársak és a Központi Műhely restaurátorai résztvettek a szakosított szakmai-ideológiai továbbképzés keretében rendezett előadásokon, a Művészettörténeti, Régészeti és Éremtani társulat egri vándorgyűlésén, a szegedi régészkonferencián stb. Hadnagy László és Berta István több, a honismeret és helytörténet kérdéseivel foglalkozó tanácskozáson vettek részt. Hadnagy László szervezte a megyei helytörté-

neti kutatók számára rendezett továbbképző tanfolyamot, melyen többek között veszprémi, keszthelyi és pápai muzeológusok is előadásokat tartottak.

Dax Margit, mint a múzeumi szakszervezeti alapszervezet titkára, egyhetes szakszervezeti titkári tanfolyamon vett részt Balatonfüreden, szabadsága idején két hetet erdélyi tanulmányúton töltött. Veiland Annamária alapfokú könyvtárosi vizsgát tett, egy hetet töltött Leningrádban szabadsága idején.

4. NÉPMŰVELŐ MUNKA

a) *Időszaki kiállításaink 1969-ben:*

1. A vegyipar kialakulása hazánkban — II. 23. (MIK — Éri István)
2. A keceli batik szakkör kiállítása — II. 2.—III. 7. (Katona József Múzeum, Kecskemét — Horváth Elvira)
3. Az 1918-as novemberi forradalom Németországban — III. 8.—IV. 10. (MIK — Berta István)
4. Óskori és ókori művészet — III. 25.—IV. 28. (MIK — Ézsiás István)
5. Közlekedési fotókiállítás — IV. 16.—IV. 24. (METESZ — Berta István)
6. Korszerű magánlakás és családi ház építés — IV. 30.—V. 9. (Megyei Tanács Építési Osztálya — Cseh István)
7. Közlekedési gyermekrajz kiállítás — V. 10.—VI. 9. (Közlekedési Múzeum — Berta István)
8. Rovarok közelről — V. 15.—VI. 9. (MIK — Papp Jenő)
9. Czinke Ferenc grafikusművész kiállítása — VI. 19.—VIII. 25. (Múcsarnok — Baranyi Judit)
10. Városlódi kerámiák — VII. 5—X. 26. (saját rendezés — Molnár László)
11. Őszi Tárlat — XI. 6.—XI. 30. (saját rendezés — É. Takács Margit)
12. Újszerzeményi kiállítás — XI. 6.—XII. 11. (saját rendezés — Dax Margit—Palágyi Sylvia)

b) *A Bakonyi Múzeum munkatársai az alábbi kiállítások rendezésében vettek részt:* a „Veszprém megye útja a forradalmakba” c. saját rendezésű kiállításunkat az év folyamán bemutattuk Pápán, Keszthelyen, Balatonfüreden és Ajkán (Berta István). Amerigo Tot kiállítása Tihanyban (É. Takács Margit). Tanácsköztársasági emlékkiállítás, Devecser (Berta István). Kinizsi Vármúzeum új állandó kiállítása (Éri István). Magyar Népi Kerámia kiállítás a Nemzeti Galériában (Nagybákay Péter). „A kenyér története” c. kiállítás rendezéséhez szakmai tanácsadás: Mezőgazdasági Múzeum (Nagybákay Péter)

c) *Munkatársaink ismeretterjesztő tevékenysége 1969-ben a korábbi évekéhez hasonlóan jónak volt mondható, előadásos és írásbeli népművelő jellegű tevékenységük mellé sorolható a közönségszolgálatnak az új könyvtár-tanácskozóterem létrejöttével kialakult információs formája. E teremben ugyanis filmvetítéssel egybekötött előadások, kutatók, érdeklődő olvasók kiszolgálására*

is alkalmas hely létesült s e funkciókat 1969 negyedik negyedévétől kezdődően rendszeresen elláttuk.

Hadnagy László kiterjedt szervezőmunkája (TIT járási titkár, honismereti szakreferens stb.) kapcsán a múzeum több munkatársát tudta részben az ismeretterjesztő, részben a honismereti munkába aktívan bevonni. Emellett muzeológusaink továbbra is részt vesznek a TIT, a Hazafias Népfront különböző szakosztályainak, bizottságainak munkájában.

d) A Bakonyi Múzeum látogatottsága ismét növekedett: ez évben az eddigi legmagasabb látogatószámot, 40 086 főt ért el, akik számára teremőreink és inspekciós muzeológusaink összesen 849 tárlatvezetést tartottak.

Megtekintették kiállításainkat a többi között a Nemzetközi Őskori Kongresszus, a Földtani Kongresszus, a Művészettörténeti Kongresszus résztvevő külföldi vendégei, továbbá a prágai Nemzeti Múzeum 56 tagú csoportja is.

5. RESTAURÁLÁS, KONZERVÁLÁS

Az Igazgatóság 1969. évi eredményeinek összefoglalásakor már említettük a Központi Restaurátor Műhely létrehozására, személyi és dologi fejlesztésére tett erőfeszítéseinket és elért eredményeinket. A Műhely teljes kifejlesztése után szervezetileg is elválasztható lesz a Bakonyi Múzeumtól, mivel tevékenységének jórésze a múzeumi szervezet más intézményeiben folyik.

A Műhely vezetésével 1969 tavaszán Ézsiás István restaurátort bízunk meg. Szerződéses munkaviszonyt létesítettünk több, jölképzett, de a múzeumi szakfeladatokban még kezdő munkaerővel. Így Rupert Klára megbízást kapott a Bakonyi Múzeum textilgyűjteményének kezelése mellett a keszthelyi és a pápai gyűjtemények textilanyagának karbantartására is. Továbbképzése érdekében három hétig a szegedi Móra Ferenc Múzeum textilrestaurátor műhelyében volt szakmai gyakorlaton. Eckert Anikó, aki a Herendi Porcelángyárból került Igazgatóságunkhoz, elsősorban a kerámiarestauratori teendőket fogja ellátni. Takó János részben a kiállításrendezés, részben a fémanyag konzerválás-restaurálás munkálataiban vesz részt. Szabó József asztalos a kiállításrendezési és más felszerelés jellegű asztalosmunkán kívül bútorrestaurátorként működik.

A Műhely dolgozóira 1969-ben jelentős munkatöbblet hárult egyrészt időszakos és állandó kiállítások rendezésénél (Veszprém, Tihany, Pápa, Nagyvázsony), másrészt az épületben folyó építkezésekkel kapcsolatos anyagmozgatásnál. Így az általuk végzett restaurálási munka (ideértve Nagyné Vitéz Ágnes preparátorét is) még nem a maximális teljesítményt mutatja.

Tisztításra került összesen 4458 tárgy, zömében régészeti jellegű anyag. Konzerváltak 409 tárgyat, köztük 120 db fegyvert, 152 db régészeti fémtárgyat, 34 db bútort, 50 db néprajzi fatárgyat. Restauráltak 141 tárgyat, köztük 75 db régészeti, illetve néprajzi kerámiát, 10 órát, 20 bútort stb.

Preparátorunk háromhetes szakmai gyakorlaton vett részt a Természettudományi Múzeum Állattárában. Preparált kb. 9000 rovar, ezeket cédulázta. Résztvett a múzeum adminisztrációs munkájában is betegségek, szülési szabadság miatt történő helyettesítések során.

IV.

Balatoni Múzeum, Keszthely

A Balatoni Múzeum 1969. évi munkatervének három lényeges, súlyponti feladata volt: 1. a muzeális anyag revíziója; 2. a fenékpusztai ásatási és bemutatói terv elkészítése és 3. a 70 éves Balatoni Múzeum történetének megírása és a jubileumi kiállítás elkészítése.

A régészeti anyag revíziójánál a leltárkönyvekbe az egyes leltári tételekhez bejegyeztük az anyag őrzési helyét. A szekrényeket és azok fiókjait is megszámoztuk a raktárban, így a tárgy megkeresése nem okoz nehézséget, ugyanakkor a bejegyzés a tárgy meglétét is bizonyítja. Ennek megtörténte után, a régészeti anyag revíziójával kapcsolatban csupán a jegyzőkönyv felvétele maradt már hátra.

Néprajzi anyagnál a revíziót befejezni nem tudtuk a zsúfolt raktári viszonyok miatt. A néprajzi raktárban az év utolsó negyedében új, vasállványzat beszerelését kezdtük meg, a korábbi szuvas faállványok kicserélésére. Ezzel a munkával párhuzamosan a még revideálatlan tárgyak számbavétele is megtörténik. Mivel a raktár átrendezése 1970-re is áthúzódik, az ezzel párhuzamos revíziót is csak akkor tudjuk befejezni.

A természettudományi anyagnál korábban helytelenül leltárkönyvbe bevezetett anyagot folyamatosan szekrénykataszterbe vezettük át, illetőleg az új gyűjtés megfelelő darabjait már ott tartjuk nyilván. A leltárkönyvbe kívánczó anyag revíziója megtörtént. A Balatoni Múzeum fauna- és őslénytani gyűjteményanyagát a felállítandó megyei központi természettudományi múzeumnak kívánjuk átadni. Ezzel kapcsolatban a raktárat az anyag elszállítása után újra kell rendezni és így módunk nyílik arra, hogy a képzőművészeti anyag számára külön raktárat alakítsunk ki.

A képzőművészeti anyag revíziója csak akkor történhet meg, ha az anyag raktárat kap. Jelenlegi zsúfolt raktári viszonyaink közepette erre nem kerülhetett sor.

Az iparművészeti anyag revízióját sem tudtuk elkezdeni. Anyagunk zöme a Festetics-kastélyban van raktározva, ahol most nagy felújítási munkák folynak. Az anyaghoz nem tudunk hozzáférni.

A könyvtár revízióját sem tudtuk még befejezni. Egyrészt új állványokat kellett beépítenünk, ami a teljes könyvanyag mozgatását jelentette. Ezen túlmenően a keszthelyi gimnáziumtól átvett könyvanyag feldolgozása is folyt. Ebből az anyagból a jobb állapotban levő, kötött példányokat vettük be könyvtárunkba és saját, gyengébb példányainkat tettük a duplumanyagba. Duplumanyagunkat a megye más múzeumainak adtuk át folyamatosan.

A Balatoni Múzeum munkáját egyrészt a helyi Pártbizottság, másrészt a városi Tanács Végrehajtóbizottsága is vizsgálta. Ezzel kapcsolatban a VB nagyobb

értekezletet hívott össze a fenékpusztai ásátások és kialakítandó rommező létrehozása ügyében. Ott olyan határozat született, hogy a Balatoni Múzeum 10 éves ütemezéssel készítse el a munkatervet a feladatok megoldásához. Ez el is készült és a Művelődésügyi Minisztérium a fenékpusztai rommező feltáráshoz szükséges összeget már biztosította is.

A Balatoni Múzeum 1898-ban alakult. 1968-ban tárgyalásokat folytattunk már abban az irányban, hogy a Múzeum alapítóinak mellszobra készüljön el és azokat az épület előtt állítsák fel. Hogy alapítóink emlékét méltóan megörökíthessük, feldolgoztuk a Balatoni Múzeum történetét. Ehhez irattárunk anyagát vettük alapul, de figyelemmel voltunk a napisajtó vonatkozó közleményeire is. A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményeiben az anyag nyomtatásban is megjelenik.

A Balatoni Múzeum alapítását és történetét külön kiállításban is bemutattuk. A kiállítás még áll.

A Régészeti Kutatóintézet, bár a közös munkák (topográfia I. és III. kötete) befejeződtek, az együttműködésünk zavartalan. Ennek keretében az Intézet három hónapra kikérte Horváth László restaurátort, akit a Békés megyei készülő kötethez társszerzőként vettek be. Az új fenékpusztai tervek sajnos nem teszik lehetővé, hogy Horváth Lászlót, akit jó régészeti munkája alapján közben segédmuzeológussá léptettek elő, hónapokra nélkülözni tudjuk.

Az együttműködés keretében Bakay Kornél tud. kutató, a Régészeti Kutatóintézet munkatársa végzett Múzeumunk számára feltárást Káptalantótiiban. Ezt a munkát a jövőben is folytatni kívánja.

1967 őszén megnyitott kiállításunkat igen sok hazai és külföldi vendég kereste fel. A Minisztérium balatoni üdülőjének magasrangú hazai és külföldi vendégei is rendszeresen látogatták kiállításunkat. 1969 nyarán hagyta el a nyomdát kiállításunk Vezetője, várakozáson felüli szép köntösben. A kiállítás és ez a Vezető biztosítja együttesen azt a népművelési tendenciát, amit elképzeltünk és amiért dolgoztunk.

Az elmúlt esztendőben létszámunk kevés volt még, ezért munkánk szokott módon feszített volt. A fenékpusztai tervek jelentős segítséget adnak létszám vonalon is. Bízunk benne, hogy növelt létszámmal hatékonyabb munkát tudunk végezni.

A Balatoni Múzeum épülete 1928-ban készült, korábbi épület bontási anyagának felhasználásával. 40 év súlyos nyomot hagyott a múzeum külsején. Vakolásunk hullik, kénytelenek voltunk életveszélyt jelző táblákat tenni az épület mellé. Tetőzetünk tavasszal többször beázott. E hiányosságot átmenetileg meg tudtuk javítani, azonban a teljes tetőzet és bádogozás felújítása hamarosan megoldandó lesz.

Ezek után az alábbiakban részletezzük évi munkánkat

1. GYŰJTÉS

a) Régészet:

Fenékpusztán a feltárási és bemutatási tervhez ásátás útján szereztünk újabb adatokat. A tájékoztató jellegű ásátás során az 1. sz. ókeresztény bazilika udvarán egy

IX. századi bronzolvasztó kemencét találtunk. Szigligeten leletmentés során 1 napos kis ásátással bronzkor végi gödörben agyag köpülőfazekakat tártunk fel, amelyek szerepe és kapcsolata Trójával mutatható ki. Ugyancsak a mediterráneumra utalnak azok az arcábrázolásos cserepek is, amelyek a keszthelyi Építőipari Ktsz telephelyén leletmentés keretében kerültek elő. Keszthely-Úsztatón egy kelta házat tártunk fel leletmentés során.

b) Természettudomány:

A fenti ásátásokkal párhuzamosan régészeti növény-tani anyagokat gyűjtöttünk. Ugyanez történt dr. Bakay Kornél káptalantóti ásátásán is, egy korai avar temető feltárásnál. Fentieken kívül Frech' Miklós összehasonlító növény-tani anyagokat gyűjtött.

c) Néprajz:

Petánovits Katalin elsősorban viselettörténeti anyagot gyűjtött, mivel az idegenforgalomtól érintett területen elsőnek ez az anyag tűnik el. Ezenkívül pásztorfaragásokat és a karácsonyi ünnepkör népszokásaival kapcsolatos tárgyakat szerzett meg. Néprajzi vonalon jelentős szóbeli anyag felgyűjtése és részben magnetofonra való rögzítése is megtörtént. Ezek a takácsmesterséggel, temetkezési szokásokkal kapcsolatosak, illetve népzenei jellegűek.

d) Helytörténet:

1969-ben ünnepelte a felszabadulás után feloszlott keszthelyi Dalárda alapításának századik évfordulóját. Ezzel kapcsolatban Petánovits Katalin az egykori Iparos Dalárda 110 emléktárgyát gyűjtötte össze, köztük nagyértékű ezüst serlegeket is.

2. NYILVÁNTARTÁS

a) Régészet:

Leltározás és anyagrevízió tervszerűen történt, a jelenlegi személyi állománnyal azonban némi lemaradás érezhető a leltározandó anyag terén. (2090 tárgy leltározása esedékes még.) Ez a lemaradás az 1970-ben növelt régészeti szakemberállománnyal felszámolható és az ásátások fokozott üteme esetén is biztosított a folyamatos nyilvántartási munka.

b) Természettudomány:

A gyűjtött anyag szekrénykataszterbe való felvétele megtörtént. A szekrénykataszterben szereplő jelentős számú csiga-gyűjtemény számbeli és tudományos revízióját dr. Pintér István társadalmi munkában végzi, mivel ennek az anyagnak alapján új fajok jelenlétét tudta megállapítani hazánkban.

c) Néprajz:

A gyűjtemény nyilvántartása naprakész állapotban van. Elkészült a néprajzi gyűjtemény teljes anyagának földrajzi és tárgymutatója is. E munka elvégzése külső munkaerő bevonásával történhetett meg.

d) Helytörténet:

A keszthelyi Iparos Dalkör gyűjtött anyagának leltározása megtörtént.

3. ANYAGMEGÓVÁS

Egy fő és egy mellékfoglalkozású restaurátorunk van. Ezek a leglényegesebb régészeti és néprajzi tárgyakkal kapcsolatos feladatokat megoldják. A képző- és iparművészeti anyag restaurálása terén vannak nehézségeink. Különösen céhláda anyagunk (kb. 50 db) restaurálása lenne lényeges, mely erősen szuvas és rongált is. A természettudományos gyűjtések preparátori feladatait Frech Miklós muzeológus maga végzi, amit lényegesen alacsonyabb bérezésű részfoglalkozású preparátor is intézhetne. A kiállítási diorámák és gyűjteményanyagok folyamatos konzerválása is Frech Miklós munkakörébe tartozik.

4. HELYTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓ

Egy újabban munkába állított mellékfoglalkozású dolgozó biztosítása révén adattárunk korábban reménytelen helyzete el kezdi érni a naprakész állapotot. Az 50 473 darabból álló gyűjtemény korszerű, új szekrényeket kapott. Az anyag ugyan kartonozatlan, de mutatózott. A betűsoros mutatók igen megkönnyítik használatát.

5. KÖNYVTÁR

1969-től egy részfoglalkozású dolgozó kezeli a könyvtárat és végzi nyilvántartását. Pontos és precíz munkája jó eredményeket hozott. A könyvtár említett átrendezése munkaidejének jelentős részét foglalta le, bár ebben a munkában Múzeumunk minden dolgozója résztvett. A könyvtárkezelő feladata volt a jelentkező kutatók kiszolgálása is. Egyre több társadalmi munkás jelentkezik, akik közül dr. Szerecz Imre és Horváth József dolgozatai a Megyei Múzeumok Közleményeiben és egyéb kiadványaiban meg is jelennek. A keszthelyi Agrártudományi Főiskola tanárai és hallgatói is több esetben kutattak könyvtárunkban. Fentiek alapján olvasószoba kialakítására is gondolnunk kellene.

6. TUDOMÁNYOS MUNKA

Régészet: Dr. Sági Károlynak 1969-ben három dolgozata jelent meg:

A Balaton szerepe Fenékpusztá, Keszthely és Zalavár IV—IX századi történetének alakulásában. *Antik Tanulmányok* 15, 1968, 15—46.

Darstellungen des altchristlichen Kreuzes auf einem römischen Ziegel. *Acta Ant* 16, 1968, 391—400.

Árpádkori varázslás régészeti emlékei. *VMMK* 6, 1967, 55—88.

Kéziratban az év folyamán három régészeti tárgyú dolgozata készült el:

Fenékpusztá története a népvándorlaskor idején. Németül jelenik meg az *Acta Ant*-ban.

Ókeresztény bazilikának vélt római villa hitelesítő ásatása Kékkúton. Megjelenik a *VMMK*-ban.

Horváth László s. muzeológustól:

Koravaskori bronz szobrocska Keszthely-Dobogóról. Megjelenik a *VMMK*-ban.

Természettudomány: Füzes F. Miklósnak 1969-ben megjelent dolgozata: Über die FruchtDarstellungen des Füllhorndeckels von Savaria. *Acta Ant*. 1969, 355—381.

Dr. Sági Károly és Füzes F. Miklós közös munkája: A balatoni szőlőkultúra pannon gyökerei. *Fil. Közl.* 1968, 347—364.

Dr. Sági Károly munkái:

A Balaton vízállástendenciái 1863-ig a történeti és kartográfiai adatok tükrében. *VMMK* 7, 1968, 441—468.

A változó Balaton. *Természeti Világa* 1969. IX. szám.

Füzes F. Miklós elkészült, de még meg nem jelent dolgozatai: Megjegyzések Moór Elemér: A szőlő és bor című cikkéhez. Leadva a *VMMK* X. kötetébe.

A kékkúti római villa növényleletei.

Néprajz: Petánovits Katalin elkészült dolgozata: Sármelléki női viselet változása a századfordulótól napjainkig. Megjelenik a *VMMK* X. kötetében.

Dr. Sági Károly elkészült dolgozatai: Magyar néphagyományok a második világháború katonáinak tudatában I. és II. rész.

Horváth László s. muzeológus elkészült dolgozata: Nádi Jancsi. Egy népballada keletkezésének háttere.

Helytörténet: Dr. Sági Károly cikke. Adatok Festetics György és munkássága értékeléséhez. *VMMK* 6, 1967, 329—344.

Elkészült, de még meg nem jelent meg dr. Sági Károlytól: XVIII. századi babonás orvoslások Keszthelyről. *Agr. Tört. Szemlében* jön.

Festetics György és a Georgikon. Keszthelyi Agrártudományi Főiskola kiadványai sorában jelenik meg.

Pákay Zsolt és Sági Károly közös cikke: A szőlő saját szerepe a balatoni tájban. *Agr. Tört. Szemlében* jön.

Önálló kiadvány:

Vezető a Balatoni Múzeum állandó kiállításához. Írták: Füzes F. Miklós, Kalicz Nándor, Sági Károly és Petánovits Katalin.

7. NÉPMŰVELÉS

a) Időszaki kiállításaink:

1. A Balatoni Múzeum hetven éve (1968-ról áthúzódo — saját rendezés)
2. Veszprém megye útja a forradalmakba — III. 21.—VI. 16. (saját rendezés — Berta István)
3. A Helikoni diák képzőművészeti pályázat anyagának bemutatója — V. 24-én.
4. Kokas Ignác festőművész kiállítása — VI.21.—IX. 24. (Múcsarnok — Baranyi Judit)

5. Keszthely zenei élete — X. 11— (saját rendezés—
Petánovits Katalin)

b) A Balatoni Múzeum segítséget nyújtott az Agrár-tudományi Főiskola kezdeményezésére Keszthely-Új-majornban létesített Szendrey Júlia Emlékszoba berendezéséhez. A kiállítás V. 22-én nyílt meg.

c) A múzeumban, az előcsarnok kedvező akusztikáját már korábbi évek alkalmi hangversenyei során tapasztaltuk. Ez évben a nyári idényben nyolc alkalommal rendeztek kamarazene hangversenyt a múzeumban. Az esti órákban, a hangverseny szünetében a kiállítások is megtekinthetők voltak.

A már bevált gyakorlat alapján ez évben is több iskolai osztály tartotta történelmi, biológiai óráit a múzeum állandó kiállításának megfelelő termeiben.

d) A múzeum tudományos munkatársai az év folyamán 14 ismeretterjesztő előadást tartottak, ezek közül 5 a múzeumban zajlott le. Közreműködtek egy rádiós-vetélkedő lebonyolításában is IV. 20-án.

A már említett, az állandó kiállítást bemutató Vezetőn kívül a Kokas-kiállítás katalógusát is megjelentettük.

e) A kiállítást az év folyamán 81 283 látogató tekintette meg. Az új állandó kiállítás megnyitása (1967 ősze) óta a látogatószám egyenletesen emelkedik. A kiállításokat felkeresőknek muzeológusok és teremőrök összesen 1050 tárlatvezetést tartottak.

Megtekintette a kiállítást Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke, a csoportok közül kiemeljük a ravennai bizantinológus kongresszus és a nemzetközi művészettörténeti kongresszus résztvevőinek múzeumunkban tett látogatását.

f) A Balatoni Múzeumban eltöltött tíz esztendő's teremőri, majd szolgálatvezetői teremőri munka után Cseh Gézáne V. 14-én megérdemelt nyugalomba vonult. Munkakörét Dér Rezsőné vette át.

Az állandó kiállításon lényeges változás nem történt. Felszerelést nyert a kiállítás áramtalanítója, a tető beázása miatt két terem falfelülete erősen megrongálódott.

A Balatoni Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria anyagából megrendezett „Festők a Balatonról” c. kiállítás készülő katalógusa számára elkészültek az illusztrációk fényképfelvételei.

A keszthelyi Múzeumi Bolt az év folyamán 130 000 Ft-os forgalmat bonyolított le.

V.

Helytörténeti Múzeum, Pápa

1. GYŰJTÉS

A pápai járás területén tavasszal és ősszel voltak terepbejárásaink. Ezen munka keretében bejártuk a Bakonyban a Kőrös-hegy környékét is.

Ásatásaink voltak Pápa-Csillagréten és a Szabó Dezső utcában, valamint két alkalommal Vaszar-Pörösretnen. Az ásatási napok száma 33.

Néprajzi, helytörténeti anyagot gyűjtöttünk Huszárok-elő-pusztán. Vásároltunk Pápán Fejes Zsigmond-féle fotókat, iratanyagot (Dr. Csomasz Dezsőtől), Esterházy-féle helytörténeti anyagot (Molnár Mihály főkeresztől), bábos felszerelést (Tuczay Sándortól). Letétbe helyezte el múzeumunkban Tungli Gyula tanár a pápai járás dűlőnévanyagát és annak térképeit. A győri könyvtártól és az ottani múzeumtól pápai irodalmat és régészeti könyveket kaptunk ajándékba.

2. LETÁROTÁS

Beleltároztuk az új régészeti, néprajzi és helytörténet gyarapodásunkat, valamint a történeti dokumentációs anyagunkat és a fotókat. Raktárrendezésünk célja: előkészület a korszerű polcozásra. Ez év tavaszán a Régészeti Intézet lefényképezte a múzeum régészeti anyagának második felét.

3. TUDOMÁNYOS MUNKA

Mithay Sándor ez év elején beadta a Veszprémi Megyei Múzeumok Közleményei szerkesztőségének a Pápa várkastélyudvari két ásatásról szóló dolgozatát. A vinári korai germán temető anyagának feldolgozás folytatódott. A terepbejárások után ez évben január 27-től—február 28-ig és március 11-től—30-ig Tihanyban dolgozott régészeti topográfia kéziratán. Kisebb cikket írt a pápai járási tanács által szerkesztett népszerűsítő füzetbe, pápai járási ásatásáról. A múzeum állandó kiállításainak vezetőjét megírta. Megjelenik 1970-ben.

4. NÉPMŰVELÉS

a) Időszaki kiállításaink az év folyamán:

1. Pápa környéki népi himzések — Újszerzemények áthúzódo kiállítás — I. 5. (saját rendezés)
2. Veszprém megye útja a forradalmakba — I. 6.—II. 26. (saját rendezés — Berta István)
3. A vegyipar kialakulása hazánkban — II. 28. — V. 8. (saját rendezésen a KMI anyagából)
4. Orlai-Petrich Soma Emlékkiállítás — XIX—XX. századi mesterek. — V. 17. — áthúzódo kiállítás (Magyar Nemzeti Galéria — Szió Béla)
5. Városlódi kerámiák — XI. 6. — áthúzódo kiállítás. (Saját rendezés — Molnár László)

b) Az Orlai-Petrich és a XIX—XX. sz.-i képzőművészeti kiállítás Pápán igen nagy érdeklődést váltott ki. A rendező 40, Mithay Sándor 18 tárlatvezetést tartott a csak e kiállítás megtekintésére érkező csoportoknak. Az ún. Nádor-teremben X. 8-án, a Múzeumi Hónap alkalmából előadóestet rendeztünk, melyen Nagy Miklós egyetemi docens Jókairól, Szió Béla Orlai-Petrich-ről tartott nagy érdeklődés mellett előadást. V. 29-én irodalmi estet rendeztünk ugyanitt.

A Magyar Nemzeti Galéria két vendégkiállításához 1000 példányban katalógust, a dísztermi kiállításrészről kétfajta képeslevelezőlapot adtunk ki.

c) Mithay Sándor Pápán, Vaszaron, Sümegen tartott régészeti vonatkozású előadásokat.

d) A pápai Helytörténeti Múzeummal kapcsolatos kérdéseket a Járási Tanács VB ülésen tárgyalta meg. Az iskolás csoportok sokszor hiányolt látogatásának jobb megszervezéséhez kimutatást készítettünk a járás és a város iskolai csoportjainak néhány évre visszamenőleg a múzeumba tett látogatásairól.

e) A múzeum kiállításainak az év folyamán összesen 13 754 látogatója volt, a tárlatvezetések száma 220. A látogatók száma majd kétszerese az előző évinek — amely erős visszaesést mutat — de 3000 fővel még az 1967-es jelentékeny látogatószámot is felülmúlja.

f) A kastély épületének elhúzódó tatarozása során a múzeum ablakkereteit az eredeti alapján készült új keretekre cserélték ki több teremben. Új, díszes bejárati ajtó és vasrács készült a hátsó bejáráshoz. Sajnos — a hanyag munka következtében — a tető a tél folyamán beázott s legdíszesebb kiállítási termek stukkó-mennyezete átázott, helyenként a stukkó is lezuhant.

VI.

Kiállítóhelyeink, emlékmúzeumaink közül jónéhány — a jelentéktelenebbek — az év folyamán nem működött részben helyiséghiány, részben személyi okok miatt. Jelentősebb kiállításfelújítás csak Tihanyban, épület-tatarozás Sümegen folyt. Javult múzeumaink biztonsága, lopás az év folyamán nem történt.

1. MADÁRTANI KIÁLLÍTÁS, ÁBRAHÁMHEGY

Idős gondnokunk betegsége miatt a kiállításnak 1969-ben látogatója nem volt.

2. EGRY JÓZSEF EMLÉKMÚZEUM, BADACSONY

Az 1968-ban kisajátított épületben lakó örökösök számára, a Művelődésügyi Minisztérium által biztosított 300 000 Ft-ból egy lakóházat vásároltunk, melybe december folyamán át is költöztettük őket. A lakottság és a felújításhoz szükséges összeg hiánya nem tette lehetővé, hogy 1969-ben az épület átalakítását megkezdhesük.

A múzeum leendő kiállításához a Kulturális Alapból biztosított 350 000 Ft-os keretből az év folyamán 18 Egrý-művet vásároltunk meg magánosoktól, köztük 10 védett képet. A vásárlások lebonyolítását É. Takács Margit végezte. A keretet az év végéig kimerítettük.

3. IRODALMI EMLÉKMÚZEUM, BADACSONY

Az épületen és a kiállításon változtatás nem történt, a rendszeres állagmegóvási munkát (szőlészeti kiállítás tárgyai) elvégeztük. A Kisfaludy-ház átépítése miatt a hegyre irányuló autóbuszforgalom útvonala nem érinti a múzeumot. Főleg ezzel magyarázható a látogatók számának nagyarányú visszaesése. A Balatoni Almanach c. kiállításunk faksimile katalógusa kifogyott, utánnomására csak 1970-ben kerülhet sor. Megjelentettük viszont „A két Kisfaludy” c., részben a badacsonyi múzeumot, illetve az egykori présházban folyt életet ismertető vezetőt, Lipták Gábor írását. A kiállítás részleteiről újabb képeslevezőlapokat hoztunk forgalomba.

A múzeum látogatóinak száma 20 273 (13 000-rel kevesebb, mint 1968-ban, az 1967. évi látogatótsághoz viszonyítva a visszaesés csaknem 50 %-os.)

4. SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM, BAKONYBÉL

Az év folyamán az Országos Műemléki Felügyelőség félmilliósfordítással újította fel a múzeum épületét. Miután az eredeti költségvetés a villany- és vízvezeték beszerelését nem tartalmazta, ezt az OMF nem készítette el, így a múzeum berendezését és megnyitását el kellett halasztanunk. Az őszi folyamán a Megyei Tanács biztosította a közművesítéshez szükséges fedezetet, a munkálatok azonban már 1970 tavaszára tolódtak át.

Az építkezési munkálatokkal egyidőben Balassa M. Iván néprajzos, akinek a múzeum forgatókönyvének elkészítésére és kiállítási anyagának begyűjtésére megbízást adtunk, Bakonybélben begyűjtötte a múzeum közel 500 db-ot számláló kiállítási anyagát. Ezek beletárolása, elhelyezése és konzerválása is megtörtént. A múzeum gondnoki teendőinek ellátásával 1969 augusztusától Bokody Lajosné bízta meg. Vajkai Aurél a megye szabadtéri néprajzi múzeumainak ismertetését tartalmazó 5 önálló füzetre terjedő sorozatában megírta a bakonybéli szabadtéri múzeumot, a bakonyi famegmunkálást, pásztorfaragásokat, betyáréletet leíró szöveget.

A szabadtéri néprajzi múzeum kiállítása megrendezésének előkészítésére 1969-ben csaknem 50 000 Ft-ot fordítottunk

5. JÓKAI EMLÉKMÚZEUM, BALATONFÜRED

A múzeum kiállításán lényeges változtatás nem történt. Az itteni múzeumi bolt csaknem 60 000 Ft-os forgalmat bonyolított le. Az év folyamán megjelentettük a „Jókai Balatonfüreden” c. kiállítási vezetőnek 3., szövegében változatlan, csak illusztráció tekintetében bővített kiadását, tízezer példányban. A Petőfi Irodalmi Múzeummal megállapodtunk a kiállítás bizonyosfokú átrendezésében és felújításában, ez 1970-re húzódott át.

Istvánffy Miklósné, a múzeum gondnoka július 15-vel nyugdíjazását kérte. Helyette a gondnoki teendők ellátására Simon Károlyné kapott megbízást. A múzeum látogatottsága valamivel az előző évi alá esett: 48 296 fő volt, számukra a teremőrök összesen 518 tárlatvezetést tartottak.

6. BAJCSY-ZSILINSZKY ENDRE EMLÉK-MÚZEUM, KÖVÁGÓÖRS-PÁLKÖVE

A múzeum kiállításán —, amely V. 1.—IX. 30. között volt nyitva — változtatás nem történt, egyelőre megoldatlan a külön az emlékmúzeum területére vezető út kialakítása. Meglátogatta múzeumunkat Kállai Gyula elvtárs, május 18-án. — A látogatottság itt is esett: 1510 fő (az 1968-as 1764 fővel szemben).

7. SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM, NAGYVÁZSONY

Múzeumunkban lényeges változás nem történt. A nagy érdeklődést kiváltó takácsműhely zavartalan működtetése érdekében fűthetővé tettük a múzeum egyik szobáját, melyben takácsaink a téli időben is dolgoztak. Az előállított szöttesekből — bár az igényeket ez évben sem

tudtuk kielégíteni — 22 000 Ft-os forgalmat bonyolítottunk le. Az év végére elkészült az itteni kiállítás, falusi kismesterségeket leíró vezető kézírata is, Vajkai Aurél munkájaként.

A látogatottság valamivel emelkedett: 3908 fő volt.

8. KISFALUDY EMLÉKMŰZEUM, SÜMEG

Mint arról már említést tettünk, 1969-re terveztük, hogy a sümegi Vármúzeumban létesítendő kiállítás megvalósításával egyidőben, az Emlékmúzeum részben már felszabadított, részben a vár leletanyagát tartalmazó másik helyiségének kiürítésekor megrendezzük a Maulbertsch-emlékkiállítást. Forgatókönyvét Gopcsa Katalin elkészítette. A várbeli kiállítás megrendezésének elhalasztása e kiállítás elmaradását is eredményezte. Az irodalmi és más kiállításrészek immár sürgetővé váló átrendezése szükségessé teszi, hogy 1970—71-ben a teljes múzeumi kiállítás felújításának gondolatával foglalkozzunk.

Az év folyamán nagyobb összegű karbantartási munkát végeztettünk az épületen. Még mindig megoldatlan azonban a helyiségek talajvíztől történő mentesítése.

Simon István országgyűlési képviselő kíséretében május 22-én Kállai Gyula elvtárs megtekintette múzeumunkat. Megjelent „A két Kisfaludy” c. részben sümegi vonatkozású ismeretterjesztő füzetünk — 10 000 példányban —, továbbá a részben szintén Sümegre vonatkozó kiadvány, Vértes László posztumusz munkája, az „Őskori bányák Veszprém megyében” c. munka. A kiállításról és a múzeum épületéről készült többfajta képeslevelezőlapból 3000 példányt hoztunk forgalomba. A sümegi múzeumi bolt 1969-ben 10 000 Ft-ot forgalmazott.

A múzeum látogatottsága ismét csökkent, 11 342 fő volt, a kiállítást megtekintők számára teremőreink 272 tárlatvezetést tartottak.

9. MŰZEUM, TIHANY

1969-ben ismét folytattuk a múzeum korszerűsítése, fejlesztése tekintetében évek óta végzett munkákat. A kőtár bővítéséhez szükséges földmunkákat az év elején az Igazgatóság ásátási brigádja végezte el. Megterveztettük a bővítéssel kapcsolatos építészeti munkálatokat (Koppány Tibor). A tervek alapján az OMF 1969 decemberében megkezdte az átalakítást. A múzeumigazgató szolgálati lakását felújítottuk és átalakítottuk, parkettázták és újrafestették a vendégszobákat és az irodát is. Kicséréltettük a kőtár-világítás, helyenként zárlatossá vált földkábeleit. Hangostelefont szereltünk fel a kiállításon.

Annak érdekében, hogy a tihanyi múzeum az immár hagyományossá vált képzőművészeti tárlatain kívül évről-évre ugyancsak változó, másjellegű (régészet, iparművészet stb.) kiállítást is be tudjon fogadni, az állandó történelmi kiállítási anyagot beépített, vas- és üvegkonstrukciójú tárlókban négy terembe vontuk össze, ezáltal egy összefüggő öt termes részt szabadítottunk fel. Ebben került 1969-ben megrendezésre a

Magyar Nemzeti Múzeum Fegyvertárának vendégkiállítása, Temesváry Ferenc rendezésében, „Disz-fegyverek főúri kincstárakból” címmel. A kiállítás, — melyhez 5000 példányos katalógust és plakátot készítettünk — V. 1.—IX. 30. között volt nyitva és nagy érdeklődést váltott ki.

A Közlekedési Múzeum 1968 őszén Lipcsébe vitte a „Hajók a Balatonon” c. hajózástörténelmi kiállítás anyagát. Visszahozatala után e kiállítást is felújítottuk, kibővítettük, Bíró József muzeológus forgatókönyve alapján. A májusban elvégzett átrendezési munkák után VI. 10-én nyitotta meg a kiállítást Földvári László miniszterhelyettes.

Legnagyobb jelentőségű Amerigo Tot szobrászművész kiállításának megrendezése volt. Ez alkalommal kiállítási térként igénybevevük a múzeum bejárata előtti térséget, az egykori kolostori udvart is, a szokásosan felhasznált helyiségeken kívül. A kiállítást, melyet É. Takács Margit rendezett, június 22-én nyitotta meg igen nagyszámú érdeklődő és a kiállító művész jelenlétében Keresztury Dezső. A kiállítás reprezentatív jellegű, rekordidő alatt — 3 hét — elkészült katalógusát 6000 példányban adtuk ki, 10 szoborról összesen 14 000 példányban adtuk ki képeslevelezőlapot.

Mínthogy dr. Uzsocki András tudományos főmunkatárs, mint a tihanyi múzeum megbízott igazgatója, csak szeptember 1-től foglalta el állomáshelyét, ez évben is rendszeresítettük a Bakonyi Múzeum muzeológusainak kiállítási inspekcióját. Számos tárlatvezetésre került sor (779). Felkeresték múzeumunkat: Koszigin elvtárs, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke és kísérete, Péter János külügyminiszter, a török parlamenti küldöttség, a nemzetközi művészettörténelmi kongresszus, az őskori kongresszus és az építészeti kongresszus résztvevői. A Televízió két filmjének külső felvételeit (Hacky-show és Amerigo Tot) a tihanyi múzeumban készítette el.

A Bakonyi Múzeumból ideiglenesen Tihanyba szállítottuk és helyeztük el a geológiai és képzőművészeti gyűjtemény anyagát.

Amerigo Tot a „Kilowatt őfelsége” c. szobrát a tihanyi múzeumnak ajándékozta. Kiállításának IX. 30-án történt lebontása után e szobor is Debrecen, Pécs és Szeged városokban került bemutatásra, végleges helyére 1970-ben kerül vissza.

A tihanyi múzeum forgalma ismét növekedett, 164 849 fő volt, csaknem 9000 látogatóval több az előző évinél. Bevétel tekintetében a legmagasabb eredményt érte el fennállása óta: 490 000 Ft-ot, mely az Igazgatóság összbevételeinek 50%-át teszi ki. A tihanyi múzeumi bolt forgalma meghaladta a 350 000 Ft-ot.

10. SZABADTÉRI NÉPRAJZI MŰZEUM, TIHANY

A kiállítást IV. 4.—X. 31. között tartottuk nyitva. Érdemleges változás — egy újabb prés felállításán kívül az udvarban — nem volt. Előkészítő tárgyalások folytak az újabb épületek vásárlásával kapcsolatban, azonban eredményre nem vezettek.

A múzeum forgalma nagymértékben nőtt: 62 301 fő volt (10 000-rel több az előző évinél). Látogatói között

üdvözölhettük Koszigin elvtársat is, augusztus 10-én. Tizenkétezer képeslevezőlapot hoztunk a skansenről forgalomba, elkészült a szabadtéri néprajzi múzeumi vezetők sorozatában a tihanyi füzet kézírata is.

11. HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS, TUSKEVÁR

A kiállítás anyagában változás nem történt, a túskevári római temetőben végzett leletmentés során előkerült szarkofágot szeptember 29-én a múzeum udvarában kiképzésre kerülő kőtárba helyeztük el. A túskevári leletmentésről tartott előadáson (Palágyi Sylvia) a község 255 lakosa vett részt a Múzeumi Hónap alkalmával. A falu néprajzi érdekességeiről a Kossuth Rádióban hangzott el a riport, ezenkívül több újság cikk adott hírt az említett leletmentésről.

A múzeumot 1969-ben 1990 látogató kereste fel, számukra Molnár István, a múzeum vezetője 102 tárlatvezetést tartott.

12. HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS, VÁRPALOTA

Minthogy a „Jószerecsét” Művelődési Házban biztosított kiállítási helyiségeket más célra kellett átadnunk, a várpalotai kiállítási anyagot kénytelenek voltunk az év elején Veszprémbe szállítani. Erre azért is szükség volt, mert a vár felújításának és helyreállításának elhúzódása miatt egyelőre nincs alkalmas hely helytörténeti kiállítás bemutatására.

13. VÁRMÚZEUM, VESZPRÉM

A Vármúzeum IV. 4.—X. 31. között volt nyitva. A kiállításokon lényeges változtatás nem történt. A három kiállítási objektum eddig külön-külön számolt látogatószámával szemben ez évtől kezdve egységes jegy bevezetésével a három objektum együttes látogatószámát reálisan tudtuk megállapítani, ez 1969-ben 59 772 fő volt. A teremőrök 2295 tárlatvezetést tartottak.

A Veszprémbe tett látogatásuk alkalmával megtekintették a Szent György és Gizella kápolnát Koszigin és Kirilenko elvtársak is, akiket Éri István megyei múzeumigazgató kalauzolt. Rajtuk kívül számos delegáció, küldöttség kereste fel itteni kiállítóhelyeinket.

A Vármúzeumban létesített múzeumi bolt forgalma 80 000 Ft volt.

14. HELYTÖRTÉNETI MÚZEUM, ZALAVÁR

A községi tanács és a helybeli termelőszövetkezet már korábban megkereste Igazgatóságunkat a kultúrotthon padlásterében kiépítendő új kiállítási helyiségek létesítése ügyében. A tématervet elkészítettük, azonban a szükséges anyagi fedezetet nem tudták az építkezéshez biztosítani. A helyi szervek — előzetes értesítésünk nélkül — más célra vették igénybe a kiállítás eddigi helyiségét, ezzel a gyűjtemény bemutatására tovább nem nyílt lehetőség. Az anyag értékesebb részét a Balatoni Múzeumba szállítottuk be, a kiállítási installáció és a helyi gyűjtési anyag egyelőre raktárba került.

15. REGULY ANTAL MÚZEUM, ZÍRC

A Reguly Könyvtár évek óta tartó restaurálása hátrányosan hatott a múzeum látogatottságára is. A kiállításon változtatás nem történt, 1969-ben 23 461 fő tekintette meg (ezerrel kevesebb az előző évinél), számukra 387 tárlatvezetést tartottak.

VII.

A megye területén működő, különböző felügyeleti szervek által irányított és fenntartott muzeális gyűjtemények helyzetéről röviden az alábbiakban számoltunk be:

1. BÁNYÁSZATI MÚZEUM, AJKA

Az ajkai szénmedence műszaki és munkásmozgalmi emlékeit a volt Ármin-akna épületeiben bemutató egység már több éve fennáll. Közvetlen irányítását a soproni Bányászati Múzeum látja el, helyi propagandája kicsiny, nehezen megközelíthető, így egyelőre alig ismert látványossága megyénknek. 1969-ben 2995 látogató kereste fel.

2. PORCELÁN MÚZEUM, HEREND

A kiállításon lényeges változtatás nem történt, megindult azonban az 1970. évi átrendezéssel, felfrissítéssel kapcsolatos tervezőmunka. A múzeumot felkeresők száma 25 184 fő, számukra 3720 alkalommal tartottak vezetést.

3. HELIKON KÖNYVTÁR, KESZTHELY

A volt Festetich-kastély felújítása során szükségessé vált a Helikon-könyvtár kiállítási helyiségeinek fődém-cseréje és felújítása is. Ezért — előreláthatólag több évre — az itteni kiállításokat bezárták.

4. SZENDREY JÚLIA EMLÉKSZOBA, KESZTHELY-ÚJMAJOR

A keszthelyi agrártudományi főiskola kezdeményezésére a Múzeumi Főosztály ideiglenes működési engedélyvel május 22-én szerény kiállítás nyílt Újmajorban, mely a Festetich-uradalom egykori gazdasági központjában apja, Szendrey Ignác itteni gazdasági működésének helyén született és rövid ideig élt Szendrey Júliának állít emléket. A forgalomtól távoleső kis emlékkiállítás rendezésében közreműködött a keszthelyi Balatoni Múzeum is. Látogatottságának mértékéről nincsenek adataink.

5. KINIZSI VÁRMÚZEUM, NAGYVÁZSONY

Mint fentebb arról már beszámoltunk, Igazgatóságunk kiállításrendező csoportja az Idegenforgalmi Hivatal által biztosított 110 000 Ft-os célhitel terhére 1969 augusztusára felújította a Vármúzeum kiállításait. A lakótorony öt szintjének kiállításai: a földszinti börtön-, az első emeleti, Vázsony és környéke közép-

kori építészeti emlékeit bemutató kiállítás, a II—III. emeleti enteriőrök, a műemlékek történetét ismertető tablókcal és végül a IV. emelet két termében a vár, a pálos kolostor és a csepelyi udvarház ásatásánál előkerülő leletanyag válogatott kiállítása hét tárlóban — ez a kiállítás jelentősebb része, melyhez az eddig nem megfelelően felhasznált kápolna csatlakozik. Itt a Kinizsi Pállal kapcsolatos okleveles és tárgyi emlékeket, kőfaragványok töredékeit állítottuk ki. Átrendeztük és felújítottuk végül a kápolna alatti kőtárat is.

Az üzemeltetéssel kapcsolatos megoldatlan kérdések (megfelelő számú teremőr beállítása, csoportos vezetés stb.) terén részleges előrehaladás történt. A látogatók száma ismét csökkent: 58 550 fő volt (ötezerrel kevesebb az előző évinél), akik számára 2805 ízben tartottak tárlatvezetést.

Itt említjük meg, hogy a felújított Vármúzeum megnyitásával egyidejűleg megnyílt a vár közelében a Postamúzeum egytermes kis kiállítása is, látogatóinak számát külön nem regisztrálták.

6. KÉKFESTŐ MÚZEUM, PÁPA

Az 1968-ban kibővített kiállítás, amely most már 15 teremben mutatja be egyrészt az egykori Kluge-féle kékfestő műhely, másrészt a formakészítők tevékenységét, végül a már gépesített textilfestés és mintázás tárgyait, egyre csökkenő látogatószámot jelent. 1969-ben mindössze 2087 látogatója volt, szemben az előző évi 2885 fővel. A tárlatvezetések száma 290.

7. REFORMÁTUS GYŰJTEMÉNY, PÁPA

A városi tanács hathatós segítségével készült és a nagyközönség számára is hozzáférhető dokumentumkiállítás látogatottságáról nem rendelkezünk adatokkal.

8. VÁRMÚZEUM, SÜMEG

Az itt megrendezendő kiállítás forgatókönyve és költségvetése (Koppány Tibor és Kozák Károly munkája) elkészült, a megvalósításhoz szükséges összeget az Idegenforgalmi Hivatal 1969-ben nem tudta biztosítani, így a tervek kivitelezése és a kiállítás megrendezése elmaradt.

A látogatottság igen nagymértékű a várban, az év folyamán összesen 62 236 érdeklődő kereste fel, tizenöt-ezerrel többen, mint az előző esztendőben.

9. BATSÁNYI EMLÉKKIÁLLÍTÁS, TAPOLCA

A látogatottság fokozatos csökkenése tovább tart, 1969-ben mindössze 1062 látogató kereste fel az Idegenforgalmi Hivatal irodájában elhelyezett szerény kis emlékszobát.

10. VEGYIPARI MÚZEUM, VÁRPALOTA

1969. augusztus 15-én a fokozatos helyreállítási munkák során elsőnek rendbehozott bejárati folyosón került elhelyezésre és megnyitásra az addig vándorkiállítás formájában a megyét járó „A vegyészet kialakulása hazánkban” c. kiállítás kibővített anyaga. Ezzel megkezdődött a Vegyészeti Múzeum végleges helyén az eddigi előkészítő- és gyűjtőmunka mellett az ismeretterjesztő tevékenység is. A kiállítást az év folyamán 18 000 látogató tekintette meg.

11. R.K. EGYHÁZMEGYEI GYŰJTEMÉNY, VESZPRÉM

A gyűjtemény gyarapítása tovább folyt, végleges elhelyezése, illetőleg a nagyközönség számára történő bemutatása ügyében előrehaladás egyelőre nincsen.

12. REGULY KÖNYVTÁR, ZIRZ

A könyvtár felújítása tovább tartott az év folyamán, így látogatókat nem fogadhatott.

Annak ellenére, hogy az Igazgatóságunk irányítása alá tartozó, illetőleg az egyéb fenntartó szervek által működtetett gyűjtemények, kiállítóhelyek számszerint nőttek, a kényszerű zárvatartások miatt a megye múzeumainak összlátogatószáma jelentős mértékben csökkent. Veszprém megye múzeumait tehát 1969-ben valamivel kevesebb, mint 700 000 látogató kereste fel.

VIII.

Alábbi statisztikai táblázataink az Igazgatóság tevékenységének számszerű adatait tartalmazzák:

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG KÖLTSÉGVETÉSE

Kiadás	1968-ban összesen	1969-ben jóváhagyott költségvetés	1969. évi póthitelek és átcsoportosítás	1969-ben összesen
01/1	753 400	946 000	+ 11 000	957 000
01/2	409 000	362 000	+ 35 684	397 684
01/3	2 700	5 000	- 500	4 500
01/4	78 000	6 000	+ 2 816	8 816
02/5	78 000	67 000	- 4 364	62 636
02/8	235 000	200 000	+ 3 215	203 215
02 egyéb	88 000	43 000	+ 29 050	72 050
03	1 673 000	1 332 000	+ 428 637	1 760 637
05	325 000	61 000	+ 199 967	260 967
06	120 000	—	+ 873 659	873 659
Kiadás összesen:	3 759 400	3 022 000	1 579 164	4 601 164
Bevétel:	1968. évi előirányzat	1968. évi teljesítés	1969. évi előirányzat	1969. évi teljesítés
	550 000	837 330	700 000	995 484

1969. ÉVI INTÉZMÉNYEKRE BONTOTT KÖLTSÉGVETÉS ÉS FELHASZNÁLÁS

A Kiadás	Igazgatóság		Veszprém		Keszthely		Pápa		Tihany		Kismúzeumok	
	előir.	telj.	előir.	telj.	előir.	telj.	előir.	telj.	előir.	telj.	előir.	telj.
01/1	143 496	146 522	385 280	410 360	169 724	148 828	52 740	53 583	120 560	115 038	74 200	66 867
01/2	—	18 439	76 000	92 663	109 360	117 457	27 200	23 349	39 000	34 640	110 440	110 408
01/3-4	5 000	4 380	2 500	4 439	1 200	600	800	954	1 000	1 590	500	1 233
02/5	14 000	13 897	30 000	27 982	14 000	12 883	4 000	3 094	1 000	1 495	4 000	3 280
02/8	163 500	135 845	22 000	34 050	3 500	4 720	1 000	1 000	2 000	8 588	8 000	10 012
02 egyéb	4 650	15 885	14 200	30 360	13 200	11 193	2 050	3 645	4 400	6 372	4 500	4 600
03	286 000	931 171	528 400	380 416	329 400	290 170	72 100	72 361	48 800	32 106	67 300	58 337
05	1 000	25	23 000	179 450	28 000	6 862	9 000	3 557	—	71 072	—	—
06	—	—	—	873 659	—	—	—	—	—	—	—	—
Összes kiadás:	617 646	1 266 164	1 081 380	2 042 379	668 384	592 713	168 890	161 543	216 760	270 901	268 940	254 737
Bevétel: belépődíj	—	—	25 000	28 450	100 000	113 350	6 000	9 624	380 000	485 884	260 000	252 878
egyéb térítés	—	99 115	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összes bevétel:	—	99 115	25 060	28 510	100 900	114 250	6 000	9 624	384 000	489 927	261 080	254 058

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG LÉTSZÁMKIMUTATÁSA

a) FŐFOGLALKOZÁSÚAK

	Név	Beosztás, besorolás	Munkahely	1969		Megjegyzés
				I. 1.	XII. 31.	
1.	Éri István	m. múzeumigazgató 7203	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	1	
2.	Sági Károly	múzeumigazgató 7204	Baltoni Múzeum, Keszthely	1	1	
3.	Mithay Sándor	múzeumigazgató 7204	Helytörténeti Múzeum, Pápa	1	1	
4.	Hadnagy László	csoportvezető 7221	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	1969. I. 1-től
5.	Papp Jenő	tud. főmunkatárs 7222	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	1969. XII. 31-ig
6.	Uzsoki András	tud. főmunkatárs 7222	Bakonyi Múzeum, Veszprém	—	1	1969. IX. 1-től
7.	Frech Miklós	muzeológus I. 7223	Baltoni Múzeum, Keszthely	1	1	
8.	É. Takács Margit	muzeológus I. 7223	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
9.	Petánovits Katalin	muzeológus II. 7224	Baltoni Múzeum, Keszthely	1	1	
10.	Dax Margit	s. muzeológus 7225	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
11.	Palágyi Sylvia	s. muzeológus 7225	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
12.	Berta István	s. muzeológus 7225	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
13.	Balogh Márton	s. muzeológus 7225	Bakonyi Múzeum, Veszprém	—	1	1969. IX. 1-től XII. 31-ig
14.	Isaszegi János	restaurátor II. 7228	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
15.	Ézsiás István	restaurátor II. 7228	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
16.	Horváth László	s. restaurátor 7463	Baltoni Múzeum, Keszthely	1	1	
17.	Nagy Józsefné	s. preparátor 7463	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
18.	Rupert Klára	s. restaurátor 7463	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	1969. I. 1-től
19.	Bárdossy Lászlóné	gazd. igazg. II. 7403	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	1	
20.	Kollár Józsefné	előadó 7424	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	1	
21.	Molnár Ervinné	előadó 7441	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	1	
22.	Bárános Jánosné	adminisztrátor 7441	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
23.	Veiland Annamária	adminisztrátor 7441	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
24.	Benedek Sándorné	szerz. előadó 7441	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	1	
25.	Balogh István	gondnok 7441	Múzeum, Tihany	1	1	
26.	Futó Jenő	kisegítő II. 7472	Baltoni Múzeum, Keszthely	1	1	
27.	Bizonits László	kisegítő II. 7472	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
28.	Nagy Anna	kisegítő III. 7473	Baltoni Múzeum, Keszthely	1	1	
29.	Takács Károly	gépkocsivezető 5564	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	—	1969. XI. 30-ig
	Sasvári László	gépkocsivezető 5564	Megyei Múzeumi Igazgatóság	—	1	1969. XII. 1-től
			Összesen	27	29	

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG LÉTSZÁMKIMUTATÁSA

b) IDŐSZAKI FŐFOGLALKOZÁSÚ DOLGOZÓK

	Név	Beosztás, besorolás	Munkahely	1969. hónap	
				szám	szám
1.	Eckert Anikó	s. restaurátor 7463	Bakonyi Múzeum, Veszprém		11
2.	Takó János	s. restaurátor 7463	Bakonyi Múzeum, Veszprém		7
3.	Szabó József	asztalos 7472	Bakonyi Múzeum, Veszprém		5
4.	Harnos Jenőné	takarító 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém		12
5.	Csabay Lajosné	portás 7475	Bakonyi Múzeum, Veszprém		12
6.	Cseh Gézáné	szolg. vez. teremőr 7474	Balaton Múzeum, Keszthely		5
7.	Beivel Ferencné	propagandista 7474	Balaton Múzeum, Keszthely		7
8.	Jászai Józsefné	szolg. vez. teremőr 7474	Helytörténeti Múzeum, Pápa		6
9.	Boksai Endréné	teremőr 7474	Helytörténeti Múzeum, Pápa		6
10.	Kövári Antal	teremőr 7474	Helytörténeti Múzeum, Pápa		5
11.	Simon Károlyné	szolg. vez. teremőr 7474	Jókai Emlékmúzeum, Balatonfüred		9
12.	Szántai Józsefné	propagandista 7474	Jókai Emlékmúzeum, Balatonfüred		10
13.	Herman Júlia	szolg. vez. teremőr 7474	Reguly Múzeum, Zirc		12
14.	Szauer Ágoston	teremőr 7474	Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Nagyvázsony		10
15.	Börzsönyi Ferencné	szolg. vez. teremőr 7474	Vármúzeum, Veszprém		7
16.	Bokodi Lajosné	szolg. vez. teremőr 7474	Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Bakonybél		5
17.	Volfinák Dénesné	pénztáros 7474	Múzeum, Tihany		7
18.	Blénessy Tiborné	propagandista 7474	Múzeum, Tihany		7
19.	Balogh Jánosné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
20.	Balogh Károlyné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
21.	Baranyai Józsefné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
22.	Berta Jánosné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
23.	Dobos Gyuláné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
24.	Dobos Pálné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
25.	Fülöp Gézáné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
26.	Horváth Istvánné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		5
27.	Kántás Vincéné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
28.	Koltai Jánosné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
29.	Kovács Józsefné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
30.	Pethő Istvánné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		4
31.	Polgár Józsefné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		4
32.	Vörös Pálné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany		6
33.	Kántor Béláné	takarító 7474	Múzeum, Tihany		6
34.	Balogh Istvánné	szolg. vez. teremőr 7474	Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Tihany		9
35.	Geisz Simonné	teremőr 7474	Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Tihany		7
36.	Sörös Károlyné	teremőr 7474	Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Tihany		6
37.	Futó István	ásatási előmunkás 7472	Megyei Múzeumi Igazgatóság		12
38.	Hauck Vendel	ásatási előmunkás 7472	Megyei Múzeumi Igazgatóság		8
39.	Kovács Márton	ásatási előmunkás 7472	Megyei Múzeumi Igazgatóság		12
40.	Nagy István	ásatási előmunkás 7472	Megyei Múzeumi Igazgatóság		12
				Összesen	294

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG LÉTSZÁMKIMUTATÁSA

c) ÁLLANDÓ ÉS IDŐSZAKI RÉSZFOGLALKOZÁSÚ DOLGOZÓK

	Név	Beosztás, besorolás	Munkahely	1969.		megjegyzés
				I. I.	XII. 31.	
1.	Nagybákay Péter	tud. kutató 7464	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	1	
2.	Nagy László	tud. kutató 7464	Megyei Múzeumi Igazgatóság	—	1	1969. IV. 1-től
3.	Zeitler Gusztáv	fényképész 7443	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	1	
4.	Sziberth Gusztávné	gépíró 7441	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	—	1969. III. 31-ig
5.	Kehi Józsefné	hivatalsegéd 7473	Megyei Múzeumi Igazgatóság	1	1	
6.	Lajtai János	adattárkezelő 7443	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
7.	Mészáros László	raktárkezelő 7443	Bakonyi Múzeum, Veszprém	—	1	1969. VIII. 15-től
8.	Pesovár János	adattárkezelő 7443	Bakonyi Múzeum, Veszprém	—	1	1969. V. 1-től
9.	Scherer János	adattárkezelő 7443	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
10.	Zimmermann Gusztáv	adattárkezelő 7443	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
11.	Balogh Istvánné	szolg. vez. teremőr 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
12.	Szabó Erzsébet	teremőr 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
13.	Krausz Ferencné	teremőr 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
14.	Csomain Anna	takarító 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	
15.	Sebestyén István	éjjeliőr 7475	Bakonyi Múzeum, Veszprém	1	1	

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG LÉTSZÁMKIMUTATÁSA

c) ÁLLANDÓ ÉS IDŐSZAKI RÉSZFOGLALKOZÁSÚ DOLGOZÓK

	Név	Beosztás, besorolás	Munkahely	1969.		Megjegyzés		
				I. 1. 31.	XII. 31.			
16.	Cseh Géza	nyilvántartó 7464	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	—	1969. VI. 30-ig		
17.	Hoffman Irén	adminisztrátor 7443	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
18.	Ulrich Ede	adattárkezelő 7443	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
19.	Neupor Ivánné	raktárkezelő 7443	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
20.	Csiszár Károly	restaurátor II. 7228	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
21.	Bereczky József	karbantartó 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
22.	Dér Rezsőné	szolg.vez. teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
23.	Csiszár Károlyné	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
24.	Mikus Gyuláné	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
25.	Molnár Dénesné	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
26.	Sebestyén Béláné	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
27.	Malinovszky Jánosné	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
28.	Molnár Gyuláné	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
29.	Kiss Sándor	éjjeliőr 7475	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
30.	Süle Gábor	éjjeliőr 7475	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
31.	Németh Gyuláné	takarító 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely	1	1			
32.	Ecsegy Sándorné	adminisztrátor 7441	Helytörténeti Múzeum, Pápa	1	1			
33.	Töreki Lajos	hivatalsegéd 7473	Helytörténeti Múzeum, Pápa	1	1			
34.	Pakot Sándorné	takarító 7474	Helytörténeti Múzeum, Pápa	1	1			
35.	Istvánffy Miklósné	gondnok 7441	Jókai Emlékmúzeum, B.-füred	1	—		1969. VII. 31-ig	
36.	Erdélyi Gyuláné	takarító 7474	Jókai Emlékmúzeum, B.-füred	1	1			
37.	Bozó Sarolta	gondnok 7441	Kisfaludy Emlékmúzeum, Sümeg	1	1			
38.	Lestyánszky Jánosné	teremőr 7474	Kisfaludy Emlékmúzeum, Sümeg	1	1			
39.	Hertelendy Gábor	gondnok 7441	Irodalmi Emlékmúz. Badacsony	1	1			
40.	Vida Imréné	teremőr 7474	Irodalmi Emlékmúz. Badacsony	1	1			
41.	Gyarmathy Istvánné	teremőr 7474	Reguly Múzeum, Zirc	1	1			
42.	Hauck Vendelné	gondnok 7441	Szabadtéri Népr. Múz. N. vázsony	1	1			
43.	Rinogli Józsefné	teremőr 7474	Szabadtéri Népr. Múz. N. vázsony	1	1			
44.	Molnár István	gondnok 7441	Helytörténeti Múzeum, Tüskevár	1	1			
45.	Lovászi Béla	éjjeliőr 7475	Múzeum, Tihany	1	1			
46.	Dobos László	éjjeliőr 7475	Múzeum, Tihany	1	1			
47.	Méhész Elekné	éjjeliőr 7475	Múzeum, Tihany	1	1			
48.	Aradi Vince	kertész 7474	Múzeum, Tihany	—	1	1969. V. 1-től		
49.	Börzsönyi Ferencné	teremőr 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém					5 óra
50.	Sebestyén Istvánné	teremőr 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém					7 óra
51.	Pápai Margit	teremőr 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém					5 óra
52.	Schneller Istvánné	teremőr 7474	Bakonyi Múzeum, Veszprém					9 óra
53.	Pápai Margit	teremőr 7474	Vármúzeum, Veszprém					7 óra
54.	Újhelyi Erzsébet	teremőr 7474	Vármúzeum, Veszprém					7 óra
55.	Károlyi Jánosné	teremőr 7474	Vármúzeum, Veszprém					7 óra
56.	Deák Boldizsárné	teremőr 7474	Vármúzeum, Veszprém					7 óra
57.	Pilter Jánosné	teremőr 7474	Vármúzeum, Veszprém					7 óra
58.	Pápai Sarolta	teremőr 7474	Vármúzeum, Veszprém					7 óra
59.	Zsukán Erzsébet	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely					6 óra
60.	Bárdos Gyuláné	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely					7 óra
61.	Köröshegyi János	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely					7 óra
62.	Szász Andrásné	teremőr 7474	Balatoni Múzeum, Keszthely				6 óra	
63.	Jászai Józsefné	teremőr 7474	Helytörténeti Múzeum, Pápa				6 óra	
64.	Boksai Endréné	teremőr 7474	Helytörténeti Múzeum, Pápa				6 óra	
65.	Balogh Istvánné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany				3 óra	
66.	Blénessy Tiborné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany				5 óra	
67.	Volfínák Dénesné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany				5 óra	
68.	Geisz Simonné	teremőr 7474	Múzeum, Tihany				5 óra	
69.	Horváth Imréné	takarító 7474	Múzeum, Tihany				6 óra	
70.	Szóllósi Józsefné	takarító 7474	Múzeum, Tihany				5 óra	
71.	Farkas Lajosné	teremőr 7474	Bajcsy-Zsilinszky Emlékmúzeum-Kővágóörs-Pálköve				7 óra	
72.	Endersz Frigyesné	teremőr 7474	Jókai Emlékmúzeum, B.-füred				2 óra	
73.	Simon Károlyné	teremőr 7474	Jókai Emlékmúzeum, B.-füred				3 óra	
74.	Somogyi Károlyné	teremőr 7474	Helytörténeti Múzeum, Tüskevár				7 óra	
75.	Varga Ferenc	teremőr 7474	Helytörténeti Múzeum, Zalavár			4 óra		
76.	Zábrák Dénesné	teremőr 7474	Madártani Kiállítás Ábrahámhegy			5 óra		
77.	Szauer Ágoston	teremőr 7474	Szabadtéri Népr. Múz. N. vázsony			2 óra		

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG GYŰJTEMÉNYEI

a) BAKONYI MÚZEUM, VESZPRÉM

	1968. XII. 31.		Gyarapodás 1969.		csökkenés	1969. XII. 31.	
	egyedi	becslés	egyedi	becslés	1969.	egyedi	becslés
Természettudomány	23 457	54 600	12	8 400	—	23 469	63 000
Régészet	59 445	5 600	600	—	—	60 045	5 400
Numizmatika	23 017	—	107	—	—	23 124	—
Néprajz	7 851	—	660	—	2 669	5 842	—
Iparművészet	4 117	—	128	—	—	4 245	—
Képzőművészet	1 178	—	27	—	—	1 205	—
Irodalmi	—	—	—	—	—	—	—
Helytörténeti	—	—	—	—	—	—	—
Tárgyi anyag össz.:	119 065	60 200	1 534	8 400	2 669	117 930	68 400
Adattár	59 553	—	15 184	—	—	74 737	—
Fotó	30 165	—	1 827	—	—	31 992	—
Diapozitív	1 900	—	280	—	—	2 180	—
Klisé	2 353	—	244	—	—	2 597	—
Könyv	10 857	—	643	—	—	11 500	—
Könyv nemzetközi csere	1 796	—	212	—	—	2 008	—
Folyóirat	858	—	67	—	—	925	—
Folyóirat nemzetközi csere	222	—	41	—	—	263	—
Segédgyűjtemény összesen	107 704	—	18 498	—	—	126 202	—

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG GYŰJTEMÉNYEI

b) BALATONI MÚZEUM, KESZTHELY

	1968. XII. 31.		Gyarapodás 1969.		csökkenés	1969. XII. 31.	
	egyedi	becslés	egyedi	becslés	1969.	egyedi	becslés
Természettudományi	5 846	25 942	—	3 153	—	5 846	29 096
Régészeti	32 243	—	934	—	—	33 177	—
Numizmatika	5 287	1 000	—	—	—	5 287	1 000
Néprajz	5 589	—	269	—	—	5 858	—
Iparművészet	3 048	—	—	—	—	3 048	—
Képzőművészet	1 293	—	8	—	—	1 301	—
Irodalmi	—	—	—	—	—	—	—
Helytörténeti	1 536	—	110	—	—	1 646	—
Tárgyi anyag összesen:	54 842	26 942	1 321	3 153	—	56 163	30 096
Adattár	47 766	—	2 707	—	—	50 473	—
Fotó	4 260	—	1 468	—	—	5 728	—
Diapozitív	374	—	—	—	—	374	—
Könyv	14 792	—	644	—	—	15 436	—
Folyóirat	4 836	—	276	—	—	5 112	—
Segédgyűjtemény összesen:	72 028	—	5 095	—	—	77 123	—

VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG GYŰJTEMÉNYEI
c) HELYTÖRTÉNETI MÚZEUM, PÁPA

	1968. XII. 31.		Gyarapodás 1969.		1969.	1969. XII. 31.	
	egyedi	becslés	egyedi	becslés	csökkenés	egyedi	becslés
Természettudományi	—	—	—	—	—	—	—
Régészeti	4 622	100	462	100	—	5 084	100
Numizmatikai	546	—	—	—	—	546	—
Néprajzi	1 290	—	25	—	—	1 315	—
Iparművészeti	246	—	—	—	—	246	—
Képzőművészeti	38	—	—	—	—	38	—
Irodalmi	—	—	—	—	—	—	—
Helytörténeti	216	—	24	—	—	240	—
Tárgyi anyag összesen:	6 958	100	511	100		7 469	100
Adattár	4 282	—	49	—	—	4 331	—
Fotó	836	—	286	—	—	1 122	—
Dia	—	—	—	—	—	—	—
Könyv	2 740	—	434	—	—	3 174	—
Folyóirat	1 075	—	47	—	—	1 122	—
Segédgyűjtemény összesen:	8 933	—	816	—	—	9 749	—

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG GYŰJTEMÉNYEI
d) KISMÚZEUMOK

	Term- tud.	Régé- szet	Numiz- matika	Nép- rajz	Ipar- művé- szet	Képző- művé- szet	Iroda- lom	Hely- történet	Össze- sen
1. Irodalmi Emlékmúzeum, Badacsony	—	—	—	—	34	8	—	3	45
2. Jókai Emlékmúzeum, Balatonfüred	—	—	—	—	14	—	—	—	14
3. Kisfaludy Emlékmúzeum, Sümeg	274	14	336	403	17	90	652	52	1838
4. Múzeum, Tihany				nincs önálló gyűjteménye					
5. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Tihany				nincs önálló gyűjteménye					
6. Helytörténeti Múzeum, Tüskevár	—	181	611	286	4	—	—	102	1184
7. Helytörténeti Múzeum, Várpalota		anyaga a veszprémi Bakonyi Múzeumba szállítva							
8. Helytörténeti Múzeum, Zalavár		anyaga a keszthelyi Balatoni Múzeumba szállítva							
9. Reguly Antal Emlékmúzeum, Zirc	96	—	69	180	26	—	—	10	381
10. Vármúzeum, Veszprém		nincs önálló gyűjteménye							
11. Bajcsy Zsilinszky Emlékmúzeum, Kővágóörs-Pálköve		nincs önálló gyűjteménye							
12. Madártani Kiállítás Ábrahámhegy		nincs önálló gyűjteménye							
13. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Nagyvázsony		nincs önálló gyűjteménye							
14. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Bakonybél		nincs önálló gyűjteménye							
Összesen:	370	195	1016	869	95	98	652	167	3462

A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG GYŰJTEMÉNYEI
ÖSSZESÍTÉS
TELJES GYŰJTEMÉNYANYAG

	1968. XII. 31.		Gyarapodás		Csökkenés	1969. XII. 31.	
	egyedi	becslés	egyedi	becslés	1969.	egyedi	becslés
Természettudományi	29 673	80 543	12	11 553	—	29 685	92 096
Régészeti	96 505	5 720	1 996	100	—	98 501	5 250
Numizmatikai	29 866	1 000	107	—	—	29 973	1 000
Néprajzi	15 599	—	954	—	2 669	13 884	—
Iparművészeti	7 506	—	128	—	—	7 634	—
Képzőművészeti	2 607	—	35	—	—	2 642	—
Irodalmi	652	—	—	—	—	652	—
Helytörténeti	1 919	500	134	—	—	2 053	500
Tárgyi anyag összesen:	184 327	87 763	3 366	11 653	2 669	185 024	99 116
Adattár	11 601	—	17 940	—	—	129 541	—
Fotó	35 261	—	3 581	—	—	38 842	—
Dia	274	—	280	—	—	2 554	—
Klisé	2 353	—	244	—	—	2 597	—
Könyv	30 185	—	1 933	—	—	32 118	—
Folyóirat	6 991	—	431	—	—	7 422	—
Segédgyűjtemény összesen:	188 665	—	24 409	—	—	213 074	—

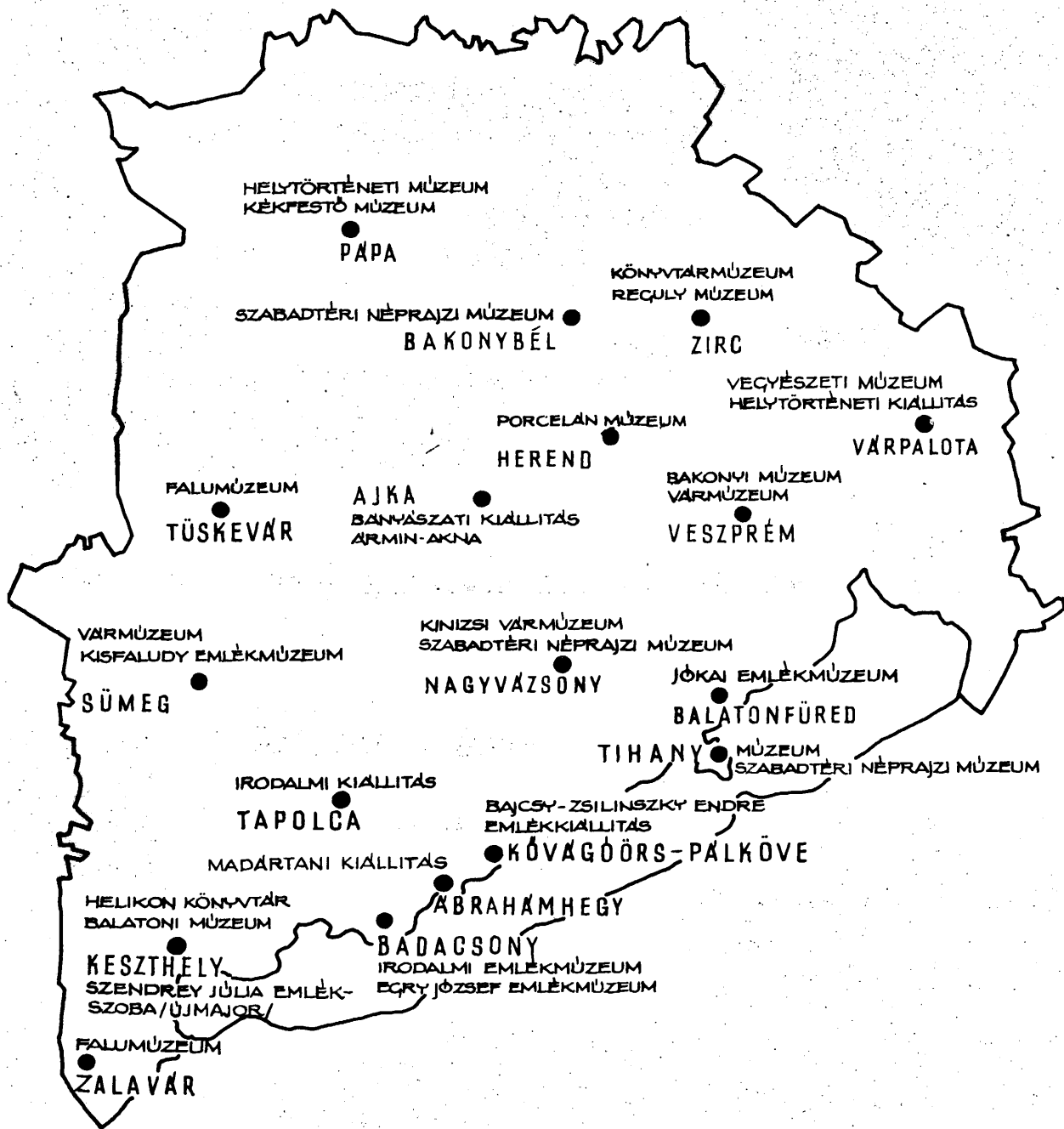
A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG GYŰJTEMÉNYEI
LELTÁROZÁS—KARTONOZÁS—REVÍZIÓ

	Veszprémi	Keszthelyi	Pápai	kis	Összesen
	múzeumok				
Leltározott 1968. XII. 31-ig	118 810	50 248	6 958	2 136	178 152
Leltározott 1969. év folyamán	1 534	1 400	511	—	2 045
Leltározott 1969. XII. 31.	*117 675	51 648	7 469	2 136	178 928
Leletározatlan 1969. XII.31.	255	4 515	—	1 326	6 096
Kartonozott 1968. XII. 31-ig	39 949	14 776	4 324	172	59 221
Kartonozás 1969. év folyamán	2 948	764	487	—	4 199
Kartonozott 1969. XII. 31.	42 897	15 540	4 811	172	63 420
Revíziózott 1968. XII. 31.	118 810	25 428	6 958	716	151 912
Revíziózva 1969. év folyamán	1 534	20 405	511	916	23 366
Revíziózott 1969. XII. 31.	*117 675	45 833	7 469	1 632	162 609

* Céhtörténeti anyag átcsoportosítása miatt történt a csökkenés!

A VESZPRÉM MEGYEI MŰZEUUMOK LÁTOGATOTTSÁGA 1969. ÉVBEN

Sor szám	Múzeum	Egyéni		Csoportos		1969. évi össz. lát.	ebből külföldi	1968. évi látogatók	Különbszet	Tárlat veze- tés
		fejn.	gyerm.	fejn.	gyerm.					
1.	Bakonyi Múzeum, Veszprém	5 748	8 681	3 542	20 915	38 886	1 905	36 696	+ 2 190	849
2.	Vármúzeum, Veszprém	14 961	5 851	11 487	27 423	59 722	7 711	172 282	- 112 560	2 295
3.	Balaton Múzeum, Keszthely	17 002	6 139	19 178	37 051	79 370	5 369	72 622	+ 6 748	993
4.	Múzeum, Tihany	89 374	9 830	22 638	43 007	164 849	33 231	156 114	+ 8 735	779
5.	Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Tihany	33 499	3 943	7 819	17 040	62 301	20 009	52 056	+ 10 245	—
6.	Helytörténeti Múzeum Pápa	2 557	4 031	1 371	5 795	13 754	225	7 240	+ 6 514	220
7.	Jókai Emlékmúzeum Balatonfüred	16 271	6 479	8 377	17 169	48 296	1 881	49 501	- 1 205	518
8.	Kisfaludy Emlék- múzeum, Sümeg	4 190	633	3 780	2 739	11 342	104	14 112	- 2 770	272
9.	Irodalmi Emlék- múzeum, Badacsony	6 752	2 525	3 254	7 742	20 273	1 103	33 310	- 13 037	6
10.	Reguly A. Múzeum Zirc	5 482	2 773	5 426	9 780	23 461	345	24 550	- 1 089	387
11.	Helytörténeti Múzeum Várpalota	—	—	—	—	—	—	2 680	- 2 680	—
12.	Helytörténeti Múzeum Tüskevár	636	131	411	812	1 990	3	2 001	- 11	102
13.	Helytörténeti Múzeum Zalavár	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14.	Madártani Kiállítás Ábrahámhegy	—	—	—	—	—	—	247	- 247	—
15.	Bajcsy Zsilinszky Endre Emlékmúzeum, Kővágóörs-Pálköve	495	61	119	835	1 510	31	1 764	- 254	—
16.	Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Nagy- vázsony	2 386	225	400	897	3 908	491	3 856	+ 52	—
		199 353	51 302	87 802	191 205	529 662	72 432	629 031	- 99 369	6 421
17.	Batsányi Emlék- Múzeum, Tapolca	55	—	381	626	1 062	—	1 804	- 742	—
18.	Helikon Könyvtár, Keszthely	—	—	—	—	—	—	125 628	- 125 628	—
19.	Reguly Könyvtár, Zirc	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20.	Kinizsi Vármúzeum Nagyvázsony	5 830	315	24 051	28 354	58 550	2 117	63 743	- 5 193	2 805
21.	Vármúzeum, Sümeg	52 962	—	—	9 274	62 236	1 801	46 700	+ 15 536	—
22.	Képfestő Múzeum, Pápa,	485	206	290	1 106	2 087	38	2 885	- 798	290
23.	Porcelánmúzeum, Herend	8 410	1 170	6 283	9 321	25 184	4 289	29 833	- 4 649	3 720
24.	Bányamúzeum, Ajka	1 812	1 031	22	130	2 995	22	—	+ 2 995	5
25.	Magyar Vegyészeti Múzeum, Várpalota	—	—	—	—	18 000	—	—	+ 18 000	—
	Összesen:	69.554	2 722	31 027	48 811	170 114	8 267	270 593	- 100 479	6 820
	Mindösszesen:	268 907	54 024	118 829	240 016	699 776	80 699	899 624	- 199 848	13 241

1. Múzeumok, kiállítóhelyek Veszprém megyében (1969. évi állapot).

1. Museen und Ausstellungsorte im Komitat Veszprém (1969).

1. Musées, lieux d'expositions dans le département de Veszprém (état de l'an 1969).

1. Музеи и выставки в комитате Веспрем (по состоянию на 1969 год).

Bericht der Direktion für die Museen im ungarischen Komitat Veszprém über ihre Tätigkeit im Jahre 1969

Abgesehen vom Berichtsjahr 1962–63, da unsere Verwaltungsstelle zustande gekommen war, erreichte die Tätigkeit der Direktion im Jahre 1969 einen gewissen Höhepunkt. Dies geht schon daraus hervor, daß die Zahl der bei der Direktion systemisierten Planstellen für wissenschaftliche Mitarbeiter, Restauratoren und Aushilfspersonal wesentlich um 15 vermehrt wurde. Hiervon entfallen 3 auf Museologen, 5 auf Restauratoren, 4 auf Dokumentatoren, usw. Bis Ende des Berichtsjahres erhöhte sich die Zahl der in den unserer Direktion unterstehenden 16 Museen haupt- und nebenberuflich beschäftigten Mitarbeiter auf insgesamt 146. Die Haushaltsmittel der Direktion vermehrten sich, unter Hinzurechnung der im Jahresverlauf bewilligten Nachtragskredite, auf das Anderthalbfache der ursprünglichen Ansätze. Alles in allem standen uns für das Berichtsjahr 4,6 Millionen Forint Haushaltsmittel zur Verfügung. Außerdem wurden auf dem Gebiet des Komitats in diesem Jahr für museale Zwecke, aber nicht zu Lasten der eigenen Haushaltsmittel, weitere anderthalb Millionen Forint verwendet.

Die bauliche Modernisierung der Räume des Bakony-Museums in Veszprém nahm das ganze Jahr über einen flotten Fortgang. Es handelte sich um den Bibliotheks- und Beratungsraum, Büros, Lagerräume, Werkstätten, den Neubau eines weiteren Ausstellungsraums sowie die Einführung der Zentralheizung. Kleinere und größere Bauarbeiten für Museumszwecke wurden auch in Keszthely, Sümeg und Tihany durchgeführt.

Erneuert wurden die Installationen des ständigen Ausstellungsraumes im Museum von Tihany. Ferner beschafften wir für eine bessere Ausstattung der Lagerräume der von unserer Direktion verwalteten größeren Museen eiserne Traggestelle, die dort eingebaut wurden. Auch wurde mit einer entsprechenden Ausgestaltung der zentralen Restaurierungswerkstätten begonnen, die zwecks Durchführung ihrer vielfältigen Aufgaben einen größeren Personalstand erhielten.

Sehr wichtig ist auch die publizistische Betätigung, besonders die im Berichtsjahr erfolgte neuartige Aufmachung der Führer und Kataloge unserer Museen. Im Jahresverlauf erschien der speziell naturwissenschaftlichen Fragen gewidmete Band 7. unserer „Mitteilungen“. Außerdem publizierten wir in insgesamt 50 000 Exemplaren acht verschiedene Führer und Kataloge unserer Museen.

Die weiteren, für die Besucher der Museen bestimmten Dienstleistungen (Ansichtskarten, Abbildungen von Kunstgegenständen, usw.) erbrachten zusammen mit dem Verkauf unserer Publikationen einen Erlös von nahezu 1 Million Forint. Eine Million weitere Einnahmen stammen aus Eintrittsgeldern. Dies bedeutet einen namhaften Zuwachs an Eigenmitteln, so daß uns für wissenschaftliche Forschungszwecke, aber auch für die Bereicherung unserer Sammlungen weit größere Mittel als bisher zur Verfügung standen.

Im Berichtsjahr veranstalteten unsere Museen insgesamt 32 Sonderausstellungen. Hier sollen nur die wichtigsten genannt werden; *Tihany*: Sammelausstellung von Skulpturen des in Italien lebenden Bildhauers ungarischer Herkunft, Amerigo Tot, ferner ebendort ausgewählte Prunk- und Gebrauchswaffen aus der Sammlung des Ungarischen Nationalmuseums; *Veszprém*: Erstaussstellung von hartgebrannten künst-

lerischen Feinkeramiken der in Városlőd mehr als ein Jahrhundert tätig gewesenen Manufaktur; *Pápa*: Ausgewählte Bildwerke aus der Sammlung der Ungarischen Nationalgalerie und in *Keszthely*: Sammelausstellung von Gemälden des Egry-Preisträgers Ignaz Kokas sowie eine mit dem Namen der Stadt verbundene musikhistorische Ausstellung.

Nach Ausarbeitung der archäologischen Topographie als wissenschaftliche Grundlage begannen wir parallel mit den systematisch betriebenen Ausgrabungen, auch mit den programmatischen Arbeiten zur Herausgabe einer „Siedlungsgeschichte des Komitats Veszprém“ betitelten zusammenfassenden zweibändigen Monographie. Ferner bearbeiteten wir auch das Programm zweier anderer, sich über längere Zeit hinziehender Vorhaben. Das eine für die Dauer von zehn Jahren anberaumte, vom Ministerium für Bildungswesen bereits genehmigte und mit jährlichen Zuwendungen von insgesamt 3 Millionen Forint dotierte Vorhaben ist die Durchführung systematischer Ausgrabungsarbeiten auf dem heute Fenékpuszta genannten Gelände, wo sich einst, historisch dokumentiert, eine altrömische Stadt befunden haben soll. Ein zweites langfristiges Vorhaben ist das in Zirc voraussichtlich 1972–73 zu eröffnende Naturwissenschaftliche Museum des Bakony-Gebirges, das zweite derartige Museum des Landes nach dem Budapester Naturwissenschaftlichen Landesmuseum. Die Pläne sind schon fertiggestellt, ihre Ausführung soll baldmöglichst in Angriff genommen werden.

In Bakonybél soll ein neues ständiges volkskundliches Freilicht-Museum entstehen, dessen mehrere hundert Schauobjekte bereits gesammelt und geordnet sind.

Bedeutsamen Erfolg hatten wir auch mit Neuanschaffungen auf dem Gebiet der bildenden Künste und des Kunstgewerbes. Auf dem ersteren betraf unsere Sammeltätigkeit das Material des geplanten Gedächtnismuseums für den Kunstmaler József Egry. Kunstgewerblich sammelten wir in erster Reihe Keramiken für die in Városlőd eröffnete Ausstellung dieser Art, was wir bereits weiter oben erwähnt hatten. Im Berichtsjahr bereicherten sich unsere Sammlungen um insgesamt 3400 Objekte und 34 400 dokumentarische Anschauungsmittel (Skipiten, Lichtbilder und Bücher).

Im Ministerium für Bildungswesen wurden auch Vergleichszwecken dienende, aufschlußreiche Dokumentationen über Wirken und Zustand aller Museen auf dem Gebiet des Landes zusammengestellt. Daraus geht hervor, daß 18,2 v.H. aller Provinzmuseen im Komitat Veszprém domiziliert sind und auch in bezug auf die Besucherzahl der von uns verwalteten Museen steht das Komitat an erster Stelle unter den Komitaten des Landes. Einen der ersten Plätze unter den Komitaten belegt das Komitat auch hinsichtlich der für museale Zwecke bereitgestellten materiellen Mittel, unter Einschluß jener für wissenschaftliche Aufgaben und solcher der Volksbildung, wenn wir uns auch der Größenordnung unserer Sammlungen nach mit dem fünften Platz der Rangliste begnügen müssen.

Zieht man aber auch die Gegebenheiten und Möglichkeiten in Betracht, so wird man wohl sagen können, daß für unser Museumsnetz die Fortentwicklung in bezug auf alle quantitativen und qualitativen Aufgaben völlig offen steht und immer höheren Zielen zustrebt.

István Éri

Compte rendu sur l'activité de la Direction des Musées du Département de Veszprém, en 1969

Si nous ne tenons pas compte de l'année 1962-63 — an de la constitution de notre organisation — c'est en 1969 que l'activité de notre Direction a été la plus dynamique. Le nombre de notre personnel a considérablement augmenté (de 15 personnes dont 3 muséologues, 5 restaurateurs, 4 administrateurs de documentations, etc.). A la fin de l'année, l'effectif de nos collaborateurs (employés plein-temps et demi-temps) s'est monté à 146 personnes à nos 16 unités de musée. Avec les suppléments de crédit accordés au cours de l'an, le budget de la Direction s'est élevé à 4,6 millions de forint, c'est-à-dire une fois et demie le prévu. En outre, 1,5 million de forint ont été encore consacrés dans le département aux fins de musée, par l'intermédiaire d'autres organismes économique que le nôtre.

La modernisation du Musée de Bakony à Veszprém se continuait à vive cadence (construction d'une salle des délibérations, de bureaux de dépôts, d'ateliers et d'une nouvelle salle d'exposition, installation du chauffage central). Des constructions plus ou moins importantes ont eu lieu aussi à Keszthely, à Sümeg et à Tihany.

Nous avons renouvelé l'installation de l'exposition permanente du Musée de Tihany, et pour moderniser l'installation des dépôts de nos grands musées, nous avons fait sceller des supports en menuiserie métallique. De même, pour qu'il puisse répondre aux tâches multiples, nous avons commencé le développement de l'Atelier Central de Restauration dont l'effectif a été également augmenté.

Il est important de noter que nous avons réformé les bases de nos publications, surtout celles des catalogues et guides de nos musées. Au cours de l'année a paru le 7e volume de nos Bulletins — volume spécial, consacré aux sciences naturelles. En outre, nous avons édité 8 catalogues et guides différents dont le tirage total est de 50 000 exemplaires.

La vente de ces publications et le débit de nos autres services (cartes postales, copies d'objets d'art) se sont montés à 1 million de forint, et les droits d'entrée nous ont assuré un autre million de forint. Ainsi nos moyens pécuniaires ayant augmenté, nous pouvions consacrer des sommes plus considérables qu'auparavant aux recherches scientifiques et à l'enrichissement des collections.

Cette année le nombre de nos expositions temporaires était de 32 dont les plus remarquables étaient: à Tihany l'exposition retrospective d'Amerigo Tot — sculpteur de naissance hongroise, qui vit en Italie —, et l'exposition de pièces de choix de la collection d'armes du Musée National, également à Tihany; l'exposition d'industrie d'art à Veszprém

où nous avons montré pour la première fois les produits artistiques de la poterie déjà plus que centenaire de Városlőd; à Pápa la Galerie Nationale Hongroise a prêté son concours à l'organisation d'une exposition; tandis qu'à Keszthely ont eu lieu l'exposition d'Ignác Kokas, peintre, lauréat du prix Egry, et l'exposition musicographique de la ville.

Après avoir établi la topographie archéologique, en tant qu'oeuvre fondamentale scientifique, et tout en poursuivant notre programme de fouilles systématiques, nous avons élaboré le programme de l'oeuvre sythétique qui paraîtra en deux volumes sous le titre „Histoire du peuplement du département de Veszprém.” Nous nous sommes proposé encore deux autres programmes à long terme. Le premier est le plan de la mise à jour systématique de la ville romaine près de Keszthely, bien connue sous le nom de Fenékpuszta. Ce plan qui sera accompli en dix ans, a été approuvé par le Ministère des Affaires Culturelles et doté d'une subvention globale de trois millions de forint, versée en termes annuels. Également, il a été élaboré le plan du Musée Bakony des Sciences Naturelles, lequel — deuxième dans notre pays auprès du Musée des Sciences Naturelles de Budapest — commencera son activité en 1972-73, à Zirc.

Après de ces travaux préliminaires, nous avons réussi à collectionner plusieurs centaines d'objets, en constituant ainsi le matériel d'un nouveau skanzen (à Bakonybél). Les nouvelles acquisitions (objets d'art et d'art appliqué) étaient également remarquables: entre autres elles ont enrichi d'une part le matériel du futur musée commémoratif du peintre József Egry, et d'autre part l'exposition céramique de Vámoslöd déjà mentionnée. Nos collection se sont augmentées au cours de l'année de 3 400 objets et de 24 400 pièces de documentation (documents écrits, photos, livres).

Le Ministère des Affaires Culturelles a publié son tableau récapitulatif concernant l'activité et l'état des musées du pays. Selon ce document — qui permet d'établir des comparaisons — les 18,5% des musées de province fonctionnent sur le territoire du département de Veszprém; du point de vue du nombre des entrées, c'est également notre département qui occupe la première place. Quant aux moyens pécuniaires applicables aux fins des musées — tenant compte aussi des dépenses consacrées aux tâches scientifiques et à l'éducation populaire — notre département figure parmi les premiers du pays bien que d'après l'ordre de grandeur il ne soit que le cinquième. Vu les données et les possibilités dont dispose notre réseau de musées, le développement quantitatif et qualitatif de l'activité sera d'une cadence de plus en plus accélérée.

István Éri

Отчет о работе Дирекции музеев комитета Веспрем за 1969 год

За весь период существования Дирекции музеев комитета Веспрем (за исключением 1962—1963 гг.) работа ее в 1969 году была наиболее динамичной и плодотворной. Значительно, на 15 человек, увеличился штат научных работников, реставраторов и вспомогательных сотрудников (3 музейоведа, 5 реставраторов, 4 архивариуса и т. д.) К концу года в 16 подведомственных нам учреждениях количество штатных сотрудников (включая и работающих на неполной ставке) увеличилось до 146 человек. Вместе с дополнительным кредитом, полученным в течение года, бюджет Дирекции увеличился в полтора раза по сравнению с предусмотренным (4,6 млн. форинтов). Кроме того, из других источников для нужд музеев комитета было отпущено еще полтора миллиона форинтов.

Быстрыми темпами проходит реконструкция веспремского Баконьского музея (проводка центрального отопления, строительство актового и библиотечного зала, конторских и складских помещений, мастерских и нового выставочного зала). Небольшие строительные работы были произведены и в Кестхейе, Шумеге и Тихани.

Была вновь открыта постоянная выставка в тиханьском музее. В целях усовершенствования оборудования наибольших музеев были приобретены и установлены в складских помещениях железные стеллажи. Увеличился штат реставраторов и началось дальнейшее совершенствование реставрационных мастерских.

Большое значение имеет работа, проведенная в области публикаций, в особенности издание музейных каталогов, поставленное совершенно по-новому. В этом году вышел из печати 7-й том Вестника музеев комитета Веспрем, содержащий материал исключительно естественного характера. Кроме того, выпущено восемь различных каталогов и путеводителей по музеям общим тиражом в 50 тысяч экземпляров.

Для удовлетворения спроса посетителей проводится продажа художественных открыток и копий музейных экспонатов, что вместе с суммой, полученной от реализации наших публикационных изданий, составило I млн. форинтов. К этому прибавился еще I млн. форинтов, являющийся выручкой за входные билеты. Таким образом, наша материальная база окрепла, и мы могли благодаря этому больше расходовать на развитие научной работы и пополнение коллекций.

Количество временных выставок в этом году составило 32. Наиболее значительные из них: выставка в Тихани работ венгерского скульптора Америго Тота, проживающего в Италии, выставка в Тихани же оружия из коллек-

ции Национального музея, выставка в Веспреме продукции функционировавшего неподалеку от города, в Варошлэде, завода печных изразцов, выставка в Папе художественных произведений из собрания Венгерской Национальной галереи, выставка в Кестхейе работ лауреата премии имени Эгри, художника Игнаца Кокаша и выставка по музыкальной истории города Кестхейя.

После того, как были закончены фундаментальные работы по археологической топографии, проводятся раскопки и приступлено к обобщению полученных материалов и подготовке к их опубликованию в двухтомной «Истории поселений в комитате Веспрем». Были разработаны две новые программы научных исследований, рассчитанные на более продолжительное время. Одна из них — организованные раскопки хорошо известного в литературе римского города возле Фенекпусты, рассчитанные на десять лет. План этих работ утвержден Министерством культуры, на его проведение предусмотрены ассигнования в 3 млн. форинтов. Закончен проект второго в Венгрии естественного музея (первый находится в Будапеште) — Баконьского естественного музея, который будет создан в 1972—73 гг. в Зирце.

Кроме того, было собрано большое количество предметов обихода, что дало возможность открыть новый этнографический музей под открытым небом в Баконьбеле. Значительно пополнились коллекции произведений изобразительного и прикладного искусства, благодаря чему обогатились экспонаты мемориального музея художника Йозефа Эгри, а также удалось создать богатую коллекцию керамических изделий, послужившую основой для вышеупомянутой выставки в Варошлэде. За истекший год коллекции музеев увеличились на 3400 предмета и 24 400 документа (письменные документы, фотографии, книги).

По данным статистического справочника о положении и работе музеев Венгрии, выпущенного Министерством культуры, 18,5% провинциальных музеев находится в комитате Веспрем, по посещаемости веспремские музеи также находятся на первом месте среди остальных комитатов страны. По расходам на нужды музеев, научно-исследовательскую и просветительную работу мы также стоим в числе первых, хотя по количеству музейных экспонатов мы занимаем только пятое место.

Принимая во внимание имеющиеся возможности, темп развития сети музеев как в количественном, так и в качественном отношении будет и в дальнейшем все более увеличиваться.

Иштван Эри

